

Konkordato Kurumunda Kesin Mühlet: Alacaklı, Borçlu ve Sözleşmeler Açısından Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Definitive Respite in the Concordat Institution: A Review of the Results for Creditor, Debtor and Contracts

Suphi ASLANOĞLU * Selim CENGİZ **

Makale Geliş Tarihi / Received :30.04.2021
Makale Kabul Tarihi / Accepted :25.05.2021

ÖZET

Mali durumu bozulmuş sermaye şirketleri ve kooperatiflerin mali yapısının yeniden düzeltilmesi ve ekonomiye kazandırılması amacıyla kullanılmakta olan iflasın ertelenmesi kurumu, 15.03.2018 tarih ve 30361 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 7101 sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla birlikte uygulamadan kaldırılmıştır. İflasın ertelenmesi kurumunun kaldırılmasıyla birlikte, hukuk sistemimizde yer alan ancak neredeyse hiç başvurulmayan konkordato kurumu yapısal değişikliklerle birlikte daha etkin hale getirilerek kullanılmaya başlanmıştır. Konkordato kurumunun, mahkeme tarafından tasdiki konusunda borçlu ve alacaklıların belirli kurallar kapsamında anlaşmaları gerekmekte olup, söz konusu anlaşmanın kesin mühlet sürecinde gerçekleşmesi, kesin mühleti önemli hale getirmektedir. Kesin mühletin mahkeme tarafından onaylanmasıyla birlikte, meydana gelebilecek hüküm ve sonuçları tüm taraflar açısından bağlayıcıdır. Kanunda, konkordatonun sonuçlarını düzenleyen birden fazla madde bulunmaktadır. Konkordatonun sonuçları ile ilgili hükümler farklı maddelerle düzenlenmiş haldedir. Bu çalışmada, konkordatonun sonuçları ayrı ayrı başlıklar halinde, farklı durum ve taraflar bakımından incelenmiştir. Çalışmada öncelikle, konkordato süreci ayrıntılı bir şekilde incelenerek, konkordato kurumunda yer alan geçici ve kesin mühlet hukuki yönden ele alınmıştır. Daha sonra ise, konkordato kurumunda kesin mühletin alacaklı, borçlu ve sözleşmeler açısından sonuçları değerlendirilmiştir. Kesin mühletin tüm taraflar açısından sonuçlarının değerlendirildiği bu çalışmanın alan yazınına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kavramlar: *İflasın ertelenmesi, Konkordato, Kesin Mühlet ve Sonuçları*

ABSTRACT

The institution of bankruptcy postponement, which is used to restore the financial structure of stock corporations and cooperatives whose financial situation has deteriorated and to bring them into the economy, has been annueled by the law with the Enforcement and Bankruptcy Law No. 7101 published in the Official Gazette dated 15.03.2018 and numbered 30361 and some laws on amendments to the certain laws. With the abolition of bankruptcy postponement, the concordat institution, which is included in our legal system but not applied, has started to be used by making it more effective with structural changes. The concordat institution is required to agree with the debtors and creditors within the scope of certain rules regarding the approval by the court and the realization of the agreement within the definitive respite makes the definitive respite important. Once the definitive respite is approved by the court, the provisions and consequences that may occur are binding for all parties. There are more than one article in the law regulating the results of concordat. Provisions regarding the results of concordat are arranged with different articles. In this study, the results of concordat is examined under separate headings, in terms of different situations and parties. In the study, the concordat process is examined the temporary and definitive respite in the concordat institution is discussed in terms of legal aspects. Then, the results of the definitive respite in terms of creditor, debtor and contracts in the concordat institution is evaluated. It is thought that this study, in which the results of the definitive respite for all parties are evaluated, will contribute to the relevant field.

Keywords: *Postponement of Bankruptcy, Concordat, Definitive Respite and Results*

* Prof. Dr., Kırıkkale Üniversitesi İİBF, İşletme Bölümü, s.aslanoglu@hotmail.com, **ORCID NO:** 0000-0003-4394-5541

** Doç. Dr., Çankırı Karatekin Üniversitesi İİBF Finans ve Bankacılık Bölümü, selimcengiz71@hotmail.com, **ORCID NO:** 0000-0002-2013-9590

GİRİŞ

İflasın ertelenmesinin, uygulamada oldukça çok kullanılmasına rağmen adalet ilkesine aykırı bir şekilde sadece sermaye şirketleri ve kooperatiflerle sınırlandırılmış olması, günümüz ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalması, uygulama aşamasında oldukça fazla istismar edilmesi, amacının dışında kullanılması ve borçlu tarafın kötü niyetle mevcut borçlarından kurtulmak amacıyla alacaklıların zarara uğramasına neden olduğundan 7101 sayılı kanunla birlikte uygulanmasına son verilmiş ve yerine hukuk sistemimizde var olan ancak uygulamada tercih edilmeyen konkordato kurumu etkin bir şekilde ve önemli değişikliklerle birlikte yeniden kullanılmaya başlanılmıştır. Söz konusu kanunla birlikte mali durumunu tekrar düzeltmek ve borçlarını ödemek ve iflas riskinden kurtulmak isteyen borçlu konkordato talep etmektedir. Diğer bir ifadeyle, borçlu tarafın konkordato başvurusunda bulunabilmesi için borca batık olması gerekmemektedir. Borçlunun konkordato talebinde bulunabilmesi için, mali durumunun bozulması veya vadesi gelen borçlarını ödeyememesi yeterlidir. Bu kapsamda, borca batık olma ihtimali olan borçlu da konkordato talep edebilir. Ayrıca alacağın muaccel olması durumunda, alacaklı taraf da konkordato talep edebilir. Yeni düzenlemeyle birlikte konkordato süreci başlamış olan borçlu taraf, icra ve haciz takibi veya baskısı olmaksızın, faaliyetlerine devam ederek mali durumunu düzeltme imkanı elde etmektedir. Ayrıca borçlu, alacaklılarla anlaşarak borçlarını yapılandırarak ve belirli dönemlere yayarak ödeme konusunda imkan kazanmaktadır. Konkordatoda, alacaklıların haklarında sınırlamalar olmakla birlikte, borçludan muhtemel alacaklarını tahsil etme imkanı sağlamaktadırlar. Diğer bir ifadeyle, konkordato kurumuyla birlikte alacaklılar, alacaklarını borçlu tarafın iflas etmesi durumunda tahsil edememe riskinden kurtulmaktadır. Bu kapsamda, konkordato kurumu gerek alacaklıların gerekse de borçlunun menfaatini sağlamaktadır.

İİK mad. 287/I'de yer alan hükümde, geçici mühletin verilmesiyle mahkeme tarafından, borçlunun varlıklarının tamamının korunması için gerekli gördüğü tüm tedbirleri ve önlemleri alacağı belirtilmektedir. Ancak borçlunun tasarruf yetkisi devam etmekle birlikte bazı durumlarda tasarruf yetkisi sınırlandırılmıştır. Bu durumun amacı, konkordato mühleti süresince borçlunun işlemlerini daha rahat yapabilmesi ve konkordato projesinin başarılı olması için faaliyetlerine devam edebilmesidir. Konkordato ile alacaklılar, borçlunun iflası sonucunda tahsil edecekleri tutardan daha yüksek tutarda alacaklarını tahsil ederek, borçlunun da iflas etmemesi sağlanmaktadır. Kısacası, konkordato kurumu sadece borçlunun değil, alacaklının ve kamunun menfaatini koruyan bir kurumdur. Buna göre 7101 Sayılı Kanun'la tekrardan gözden geçirilen ve düzenlenen konkordatoda kurumu, iflas ertelemeye göre, alacaklılar, borçlu tarafa yönelik daha çok söz sahibi olmaktadır. Yeni düzenlemeyle birlikte, konkordatoya başvuran borçlu taraf; başvuruyla birlikte konkordatoyla ilgili ön projesini, sahip olduğu tüm varlıklarını gösteren belgeleri, alacaklılarının bilgilerini, bu kapsamda alacaklılara olan borçlarının tamamını ve iflası durumunda borçlarını ödeyebileceği meblağı gösteren belgeleri ilgili mahkemeye sunması gerekmektedir. Ayrıca alacaklı taraflar konkordatoya başvurlarsa, ilgili mahkeme borçlu tarafa belirli ve makul bir süre vererek, gerekli belgelerin mahkemeye sunmasını talep etmektedir. 7101 sayılı Kanunda yapılan en önemli değişikliklerden birisi, geçici ve kesin mühlet ayırımının getirilmesidir. Ancak geçici ve kesin mühlet kararları farklı maddelerde düzenlenmekle birlikte, geçici ve kesin mühlet kararının aynı sonuçları meydana getireceği belirtilmiştir.

Bu kapsamda kesin mühlet verilmesinin sonuçları, aynı zamanda geçici mühlet verilmesinin de sonuçlarıdır. Mahkeme tarafından geçici mühlet verilmesindeki amacın borçlu tarafından gerçekleşmesi üzerine, kesin mühlet başlamaktadır. Ancak geçici mühlet başvurusunun reddedilmesi durumunda iflasa tabi borçlunun iflasına karar verilmeyerek, geçici mühlet için gerekli olan şartların sağlanmaması durumunda sadece konkordato talebi reddedilir. Geçici mühlet verildikten sonra konkordato sürecinin başarılı olup olmayacağına yakından incelenmesi amacıyla mahkeme tarafından geçici konkordato komiseri görevlendirilir. Kesin mühlet kararının verilebilmesi; kanunda belirtilen belirli şartların yerine getirilmesi ve daha önce verilen geçici mühlet ve prosedürün başarıya ulaşmasının mümkün görülmesine bağlıdır. Kesin mühlet alacaklılar bakımından sonuçları, sözleşmeler bakımından sonuçları ve borçlu bakımından sonuçları geçici mühlet kararıyla birlikte meydana gelir. Bu sonuçların meydana gelmesi bakımından mahkemenin ayrıca karar almasına gerek bulunmamaktadır.

Bu çalışmanın amacı, konkordato kurumunda kesin mühlet alacaklı, borçlu ve sözleşmeler açısından sonuçlarını değerlendirmektir. Çalışmanın amacı kapsamında ilk olarak konkordatonun tanımı, hukuki niteliği, konkordato aşamaları, süreci, geçici ve kesin mühlet hakkında bilgiler verilmiştir. Konkordato kurumu hakkındaki temel bilgilerin açıklanması konkordatonun sonuçlarının değerlendirilmesi bakımından önem arz etmektedir. Daha sonra, kesin mühlet alacaklı, borçlu ve sözleşmeler açısından sonuçları kapsamlı bir şekilde değerlendirilmiştir. Ayrıca çalışmada, konkordato kurumunda kesin mühlet sonuçları bakımından 7101 sayılı Kanun’la getirmiş olan değişiklikler ile önceki uygulamalar karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

1. GENEL OLARAK KONKORDATO KURUMU ve AŞAMALARI

Konkordato kurumu, İsviçre’de 1889 yılında kabul edilip, 1892’de uygulamaya giren “*Borç İçin Takip ve İflas Hakkında Kanun*” ile birlikte ortaya çıkmıştır. Türk hukukunda ise ilk olarak 1929 yılında kabul edilen 1424 Sayılı İcra ve İflas Kanunu ile birlikte kullanılmaya başlanmıştır. Konkordato kurumu; 20.7.2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla uygulanan 669 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 4. Maddesi ile İflasın ertelenmesine başvurunun durdurulması ve 7101 sayılı İcra ve İflâs Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’la da İflasın ertelenmesinin İcra ve İflâs Kanunu’ndan çıkartılmasıyla birlikte tekrardan gündeme gelmiştir. Ayrıca konkordato kurumu, 4949 sayılı İcra ve İflâs Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun hayata geçene kadar hukukumuzda çok fazla kullanım alanı bulmuştur. 4949 sayılı Kanun’la birlikte getirilen değişiklikle birlikte anonim ve limited gibi sermaye şirketleri ile kooperatiflerde meydana gelen iflasın ertelenmesi uygulamalarında önemli düzenlemeler yapılarak, konkordato kurumuna nazaran daha kolay olan iflasın ertelenmesi uygulaması önemli derecede uygulanmıştır. Ancak iflâsın ertelenmesi uygulaması beklendiği gibi olumlu sonuçları olmamıştır. Diğer bir ifadeyle, 4949 sayılı Kanun ile birlikte hayata geçen düzenlemelerle birlikte iflâsın ertelenmesi uygulaması bazı borçlular tarafından kendi çıkarı için kullanılmaya başlanmıştır. Bu nedenle, iflâsın ertelenmesi düzenlemesinde bazı değişiklikler yapılmıştır.

İlk olarak, 6728 sayılı Kanun’la birlikte iflâsın ertelenmesi uygulamaları yeniden düzenlenmiştir. Daha sonra uygulanmaya başlayan 669 sayılı KHK ile birlikte olağanüstü hâl döneminde iflâsın ertelenmesi taleplerinin kabul edilmeyeceği kararı alınmıştır. Söz konusu bu yasak 673 sayılı KHK ile birlikte değiştirilerek, olağanüstü hâl döneminde iflâsın ertelenmesi kararı

verilemeyeceği ve verilmiş kararların ise kaldırılacağı belirlenmiştir. 669 ve 673 sayılı KHK hükümleri 6757 sayılı kanunla birlikte kabul edilmiştir. Bu gelişmelerden sonra ekonomik hayatın geliştirilmesi ve iyileştirilmesi amacıyla 7101 sayılı kanun yayınlanarak yasalaşmıştır. Bu kapsamda iflâsın ertelenmesi uygulaması, belirli aşamalarla kullanımı sınırlandıktan sonra 7101 sayılı Kanun’la birlikte tamamen kaldırılmıştır (Şahin, 2020: 14; Türkoğlu, 2019: 6-7).

İflâsın ertelenmesi yerine ise, İsviçre’de uygulanan ve 2013 yılında önemli değişiklikler yapılan İcra ve İflas Kanunu ile birçok açıdan benzer olan konkordato kurumu daha kullanılabilir veya işlevsel hale getirilmiştir (Sarısözen, 2019: 39). Aynı düzenlemeyle, konkordato talepleri hakkında uzman mahkemeler belirleme yetki ve görevi de Hakimler Savcılar Kurulu’na (HSK) verilmiştir. Buna bağlı olarak 05/04/2018 tarihli ve 30382 sayılı Resmî Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren, Asliye Ticaret Mahkemelerinde İflas ve Konkordato Hakkında İhtisas Mahkemelerinin Belirlenmesine İlişkin HSK Birinci Dairesi’nin 03/04/2018 tarihli, 538 Sayılı kararı ile “*Üç ve daha az asliye ticaret mahkemesi bulunan yerlerde 1 numaralı asliye ticaret mahkemesinin, üçten fazla asliye ticaret mahkemesi bulunan yerlerde ise 1, 2 ve 3 numaralı asliye ticaret mahkemelerinin, ihtisas mahkemesi olarak belirlenmesine*” karar verilmiştir. Ayrıca geçici ve kesin mühlet kavramlarının birbirinden ayrı olarak belirlenmesi, mühlet süresinin belirlenmesi ve uzatılması, iflâsa tâbi olmayan ve konkordato taleplerinin kabul edilmeyen borçluların iflasları yönünde karar verilmemesi gibi bazı yeni düzenlemelerle konkordato kurumunun daha fazla uygulanması hedeflenmiş ve konkordato kurumu günümüzdeki uygulandığı hale getirilmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalar kapsamında konkordato; yanlışlıkla veya istemeyerek mali ve finansal olarak kötü durumda olan ve borçlarını ödemeyecek duruma gelen şirketlerin, tekrardan mali ve finansal durumunu düzeltip, borçlarını ödeyecek ve ticari faaliyetlerine devam edecek duruma getirilmesini isteyen borçluların korunması ve söz konusu borçlulardan alacaklı olanlar arasında eşit bir şekilde korunmasını sağlayan bir kurumdur (Eroğlu, 2018: 21). Konkordato talebi yapan borçlunun, borçlarını ödeyebilmesi için belirli bir ödeme süresine ihtiyaç duyabilir. Bu yola başvuran bir borçlunun mali durumu kuvvetle muhtemel bozulmuştur. Bu nedenle konkordato için, mahkeme yönetiminde bulunan komiserin idaresi ile müzakere ortamının sağlanarak alacaklıların ve borçlunun anlaşma yoluna gidilmesi süreci de denilebilir. Diğer yandan konkordato, plan ve program dahilinde alacaklıların alacaklarına kavuşması ve alacakları hakkında söz sahibi olarak ve borçlunun ticari hayatta devamlılığını sürdürmesi amacıyla mahkeme tarafından onaylanan anlaşmadır (Özbek, 2002: 213). Şirketler konkordato taleplerinde; şirketin üretim maliyetlerini düşürülmesine yönelik bir çalışmayı ve bunun sonucunda karlılığı veya satış rakamlarının artırılması gibi hedefleri ortaya koymaktadır. Ancak üretime devam edebilmesi ve yapılan satışların bedellerini tahsil edebilme başarısı, ekonomik bir döngüye ulaşabilmesi için borçlunun çalışabilir halde kalması gerekmektedir (Yavuz, 2019: 160). Bunun içinse makul bir süreye ihtiyaç duyulmaktadır. Bu durumda borçlu, alacaklılarla mutabakata varıp gerek faiz indirimi gerekse düzenli ödeme taahhütleri altında borçların yapılandırılması ve ödemeler yapılabilmesi noktasına ulaşılabilir. Böylelikle şirketin hem borç yükü azalacak hem de alacaklıların zarara uğraması engellenecektir (Uyar, 2018: 17).

Konkordatonun amacı, gelir-gider dengesi bozulmuş ve borçlarını zamanında ödeyemeyecek gerçek ya da tüzel kişilerin, kendilerine süre tanınması ve koruma sağlanması halinde, sunacakları proje çerçevesinde borçlarını ödeyerek iflasa tabi kişilerin iflastan kurtulması, iflasa tabi olmayan

kişilerin mali sıkıntıdan kurtulması, alacaklıların da alacaklarını tahsil etmesinin sağlanması şeklinde açıklanabilir. Diğer bir ifadeyle, konkordato borçlarını vadesinde ödeyemeyen veya ödeyememe tehlikesi altında bulunan borçluya yardımcı olma amacı taşımaktadır. Konkordatonun borçlu ve alacaklıların haklarını korumaya yönelik işlevinin yanında ticari hayatı dengede tutması bakımından kamu yararına hizmet eden işlevi de bulunmaktadır. Bu kapsamda konkordato kurumunun uygulanması, borçlunun ticari faaliyetlerini sürdürmesi açısından oldukça önemlidir. Ancak bu durumu sadece borçlu açısından değerlendirmek yanlış olacaktır. Aksi durumda, alacaklı ve borçlu olan taraflar karşı karşıya gelecek ve bunun sonucunda ticari hayatın devam edilmesi mümkün olmayacaktır. Bu kapsamda, konkordato kurumunun uygulanması, alacaklıların alacaklarını almasını ve borçluların ise yükümlülüklerini yerine getirmesini sağlayarak söz konusu tarafların ticari ilişkilerinin devamı sağlanacaktır (Atalı, 2018: 329; Ulukapı, 2015: 21-23). Diğer yandan, İİK. Mad. 285-309/1’de belirlenmiş olan “konkordato ile ilgili süreler” aşağıda Tablo 1’de gösterilmiştir (Uyar, 2019: 193-197).

Tablo 1: Konkordato İle İlgili Süreler

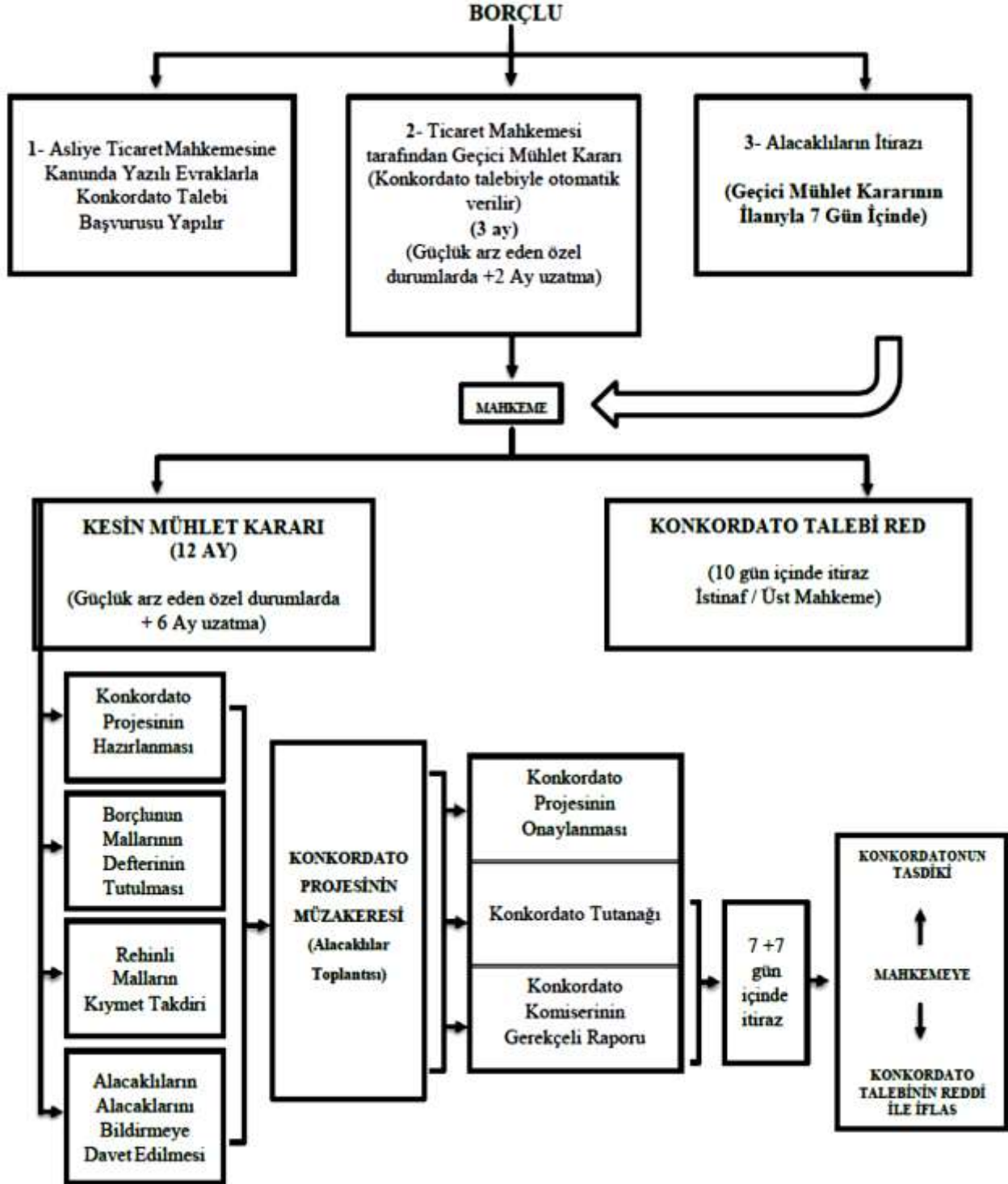
İİK./Madde	Süre	Açıklama
286/II	90 gün	Konkordato talebine eklenecek belgelerden birisi olan mâli tabloların, başvuru tarihinden itibaren en fazla kaç gün öncesine ait olması gerektiği
287/I	Derhal	Ticaret mahkemesinin, İİK md. 286’da öngörülen belgelerin eksiksiz olarak sunulmuş olduğunu saptaması halinde, ne kadar sürede geçici mühlet kararı verebileceği
287/II	Makul süre	Alacaklılardan biri tarafından konkordato işlemlerinin başlatılmasının talep edilmesi halinde, borçlunun 286. maddede belirtilen belge ve kayıtları mahkemeye sunması için mahkemeye tayin edilecek süre
287/IV	3 ay	Geçici mühlet süresi
287/IV	2 aya kadar	Mahkemenin geçici mühlet süresini en fazla uzatabileceği süre
287/IV	5 aya kadar	Geçici mühletin toplam süresi
288/II	İlandan itibaren 7 günlük süre	Alacaklıların geçici mühlet kararına itiraz süresi
289/III	1 yıl	Kesin mühlet süresi
289/IV	Her ay en az bir kere	Alacaklılar kurulunun toplantı süresi
289/V	6 aya kadar	Kesin mühletin uzatılma süresi
293/II	10 gün içinde	Konkordato talebinin reddine ilişkin karara karşı, istinaf yoluna başvuru süresi
294/IV	Geçici mühletin ilân tarihi	Konkordatoda, takasın esas alınacağı tarih
296/II	Herhangi bir zamanda	Borçlunun taraf olduğu sürekli borç ilişkilerinin fesih tarihi
298/III	7 gün içinde	Komiserin, rehinli mallara kıymet takdir edilmesi işlemine karşı ilgililerin yapacağı itirazın süresi
299	15 gün içinde	Alacaklıların, alacaklarını bildirme süresi
301	15 gün sonra	Komiserin, alacaklıları konkordato projesini müzakere etmek üzere toplantıya davet süresi

302/VII	7 gün içinde	Konkordatoya katılma süresi
302/VIII	7 gün içinde	Komiserin, katılma süresinin bitiminden sonra gerekçeli raporunu ticaret mahkemesine sunma süresi
303/II	En az 10 gün önce	Konkordatoya muvafakat eden alacaklının, borçtan birlikte sorumlu olan kişilere, toplantı gün ve yerini önceden haber verme süresi
304/I	Kısa bir zamanda	Ticaret mahkemesinin, konkordato hakkında karar verme süresi
304/I	En az 3 gün önce	Konkordatoya itiraz edenlerin, itiraz sebeplerini ticaret mahkemesine duruşmadan önce bildirme süresi
304/II	En fazla 6 ay	Konkordato mühletinin en fazla uzatılma süresi
306/II	2 ayda bir	Ticaret mahkemesince atanan kayyımın, mahkemeye rapor verme süresi
307/I	1 yılı geçmemek üzere	Rehinli malların muhafaza altına alınması ve satışının ertelenme süresi
307/III	1 yılı geçmemek üzere	Finansal kiralama konusu malların iadesinin ertelenme süresi
308b/I	1 ay içinde	Alacakları itiraza uğramış olan alacaklıların dava açma süresi
308e/II	10 gün içinde	Konkordatonun kısmen feshi kararına karşı istinaf yoluna başvuru süresi
308e/II	10 gün içinde	Konkordatonun kısmen feshi kararı hakkında istinaf mahkemesince verilen karara karşı temyiz yoluna başvuru süresi
308h/III	7 gün	Rehinli alacaklılarla yapılan müzakereden sonra konkordatoya katılma süresi
309/III	6 ayı geçmek üzere	İflâstan sonra konkordatoda müflisin mallarının paraya çevrilmesinin duracağı süre
309ç/I	7 gün	Malvarlığının terki suretiyle konkordatoda tasfiye memurlarının malvarlığının paraya çevrilmesine ilişkin kararlarına karşı alacaklılar kuruluna yapılacak itirazın bağlı olduğu süre
309ç/I	7 gün	Malvarlığının terki suretiyle konkordatoda alacaklılar kurulunun kararlarına karşı yapılacak şikayetin bağlı olduğu süre
309g/II	6 ay	Malvarlığının terki suretiyle konkordatoda tasfiye memurlarının, rehinli alacaklıya rehinli malı paraya çevirmesi için yetkilendirdiği süre
309h/I	10 gün	Malvarlığının terki suretiyle konkordatoda tasfiye memurlarının düzenledikleri pay cetvelinin, iflâs dairesinde alacaklıların incelemesine hazır bulundurulduğu süre
309h/I	7 gün	Malvarlığının terki suretiyle konkordatoda tasfiye memurlarının düzenledikleri pay cetveline karşı şikayet süresi
309i/II	5 yıl	Malvarlığının terki suretiyle konkordatoda hak sahipleri tarafından tahsil edilmeyen payların âkibeti
309j/II	1 yıldan uzun süre	Malvarlığının terki suretiyle konkordatoda tasfiyenin bir yıldan uzun sürmesi halinde tasfiye memurlarınca yapılacak işlem

Yukardaki açıklamalar çerçevesinde konkordato kurumunun işleyiş süreci Şekil 1’de gösterilmiştir (Demir, 2019: 89).

Şekil 1’de, konkordato sürecinde geçici mühlet, kesin mühlet ve konkordato kararı aşamasındaki gelişmeler açıklanmıştır. Şekil 1’de görüldüğü üzere, geçici mühlette konkordato talebi, geçici mühlet kararı ve alacaklıların itirazı süreçleri işlemektedir. Ardından mahkeme sürecinde konkordato talebinin kabulü ve kesin mühlet kararına ya da talebin reddine karar verilmektedir.

Şekil 1: Konkordato Kurumunun İşleyiş Süreci

2. KONKORDATO MÜHLETİ

Konkordato mühleti, borçlu tarafından konkordato sürecine başvurmasından sonra, başvuruyu değerlendirecek mahkeme tarafından, yasada belirlenmiş koşulların sağlanması halinde, iyi niyetli borçlu ve alacaklı tarafların aralarında anlaşma yapması ve sonunda da borçlu tarafa icra takibinin yapılmamasını sağlayan ve başlatılan sürecin başarıya ulaşması için verilen süredir. Mahkeme tarafından borçlu tarafa verilen söz konusu sürede borçlu taraf, alacaklılar tarafından yapılabilecek muhtemel baskılardan kurtulmuş olacak ve konkordato sürecinin alacaklılar tarafından kabul edilmesi için önemli bir fırsata kavuşmuş olacaktır. Hukuk sistemimizde 7101 sayılı Kanun’la birlikte konkordato mühleti, geçici ve kesin mühlet olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Genel olarak söz konusu mühletler birbirinden tamamen farklı olmamakla beraber, sonuçları bakımından aynı sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Zira, İİK’nın 288. maddesinin 1. Fıkrasında; “*Geçici mühlet, kesin mühletin sonuçlarını doğurur*” olarak belirtilmiştir. Bu durumun nedeni, kanunumuzda konkordatonun genel amacına ulaşmasını sağlamak ve hızlandırmak için geçici ve kesin mühlet olacak şekilde bir ayrıma gidilmiştir (Altay ve Eskiocak, 2018: 50; Türkoğlu, 2019: 36; Tanriver, 2004: 30; Kale, 2018: 13).

2.1. Geçici Mühlet

Daha önceki düzenlemelerde bulunmayan ve konkordato kurumuna bir yenilik olarak getirilen geçici mühlet, 2018 yılında 7101 sayılı İcra ve İflâs Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla getirilen en önemli yeniliklerden birisi olup, İİK’nın 287. ve 288. maddelerinde düzenlenmiştir. Hukuki açıdan geçici mühlet, borçlunun aleyhine yapılan icra takipleri bakımından koruma altına alındığı, borçlunun konkordato başvurusunda bulunduğu ve İİK mad. 286’da belirlenmiş belgelerin tam olarak teslim edilmesi sonucunda kendisine geçici mühlet verildiği hususunun Ticaret Sicil Gazetesinde ilan edildiği, mahkemenin İİK. mad. 297 gereğince verdiği tedbir kararına göre yönetim yetkisinin mahkeme tarafından atanan komiser geçebildiği ve borçlunun tedbirler çerçevesinde faaliyetine devam ettiği, borçlunun genel olarak malvarlığı ve işletme faaliyetleri tespit edilerek sunmuş olduğu konkordato projesinin başarılı olma ihtimali hakkında komiser heyeti tarafından mahkemeye görüş bildirildiği, alacaklıların takip yapamadığı, alacak kaydı talebinde bulunamadığı genel olarak bekleme durumunda olduğu, kesin mühlete geçebilmek için tamamlanması gereken ön aşama olarak açıklanabilir. Mahkemenin geçici mühlet kararından sonar, ilgili karar ticaret sicil gazetesinde ve Basın-İlan Kurumunun sitesinde ilan edilir, Tapu ve Ticaret Sicil Müdürlüğüne, ilgili vergi dairelerine, gümrük ve posta idarelerine, Türkiye Bankalar ve Türkiye Katılım Bankaları Birliğine, yerel ticaret ve sanayi odalarına, taşınır kıymet borsalarına ve SPK gibi kurumlara bildirilir.

İİK. madde 288’de yer alan düzenlemeye göre, geçici ve kesin mühletin meydana getireceği hukuki sonuçlar bakımından herhangi bir ayırım yapılmamış olup, geçici mühletin de aynı şekilde kesin mühletin sonuçlarını ortaya çıkartacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda geçici ve kesin mühletin sonuçları bakımından benzer olup, veriliş şekilleri ve yapılan değerlendirmeler bakımından farklılıklar bulunmaktadır. Burada geçici mühlet sürecinin verilmesi konkordato kurumunda zorunlu aşaması olup, kesin mühlet verilmeden önce geçici mühlet kararı verilmesi zorunludur. Bu şekilde konkordato kurumunun işlevselliği veya etkinliği sağlanmış olmaktadır. Ayrıca mahkeme tarafından kesin mühlet kararı verilmeden önce, borçlu tarafı ve varsa konkordato sürecinin

başlamasını isteyen alacaklı duruşmaya davet edilir. Kesin mühlet sürecine, geçici mühlet aşamasında konkordato projesi başarıya ulaşması mahkeme tarafından muhtemel görülen borçlu taraf geçebilir. Dolayısıyla geçici mühlettin temel amacı, kesin mühlet aşamasına geçmek iken, kesin mühlettin temel amacı ise, ilgili kanunda belirtilen asgari sayıda alacak veya alacaklıyı bu konuda ikna ederek, konkordato projesinde olumlu şekilde oy verilmesini ve söz konusu projenin mahkemece onaylanmasını sağlamaktır. (Çınar, 2019: 10-11).

İİK. Madde 287/III'de yer alan düzenlemeye göre, geçici mühlet için karar veren mahkeme konkordatonun başarılı olup olmayacağını değerlendirmek için geçici komiser görevlendirir. Konkordatonun başarılı olmasının anlamı, konkordato isteyen tarafın mali ve finansal durumunun düzelmesinin muhtemel olması ve konkordatonun tasdik şartlarını sağlayabilmesidir. Geçici mühlet için karar veren mahkeme alacağın miktarı ve alacaklıların sayısına göre üç komiser de görevlendirebilir. Geçici mühlet içerisinde mahkeme tarafından atanan geçici konkordato komiseri borçlu şirketin faaliyetlerini ve kararlarını takip ederek geçici mühlette konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olup olmadığına ilişkin süreç durumunu açıklayan 3 aylık dönem raporu tanzim eder. Geçici mühlet aşamasında mali ve finansal durumun düzelmesi durumunda, kesin mühlette olduğu gibi, İİK'nın 291. maddesinde; konkordato talebiyle olması gereken iyileşmenin, kesin mühlet sürecinde sağlanması ve komiserin mahkemeye yazılı raporuyla birlikte iletilmesi durumunda, mahkeme kendiliğinden kesin mühlet sürecini kaldırarak konkordato talebini reddedebilir (Aslanoğlu ve Özalp, 2017: 70).

Konkordato başvurusunun temel amacı konkordato projesinin tasdik edilmesidir, bu bağlamda geçici ve kesin mühlette temel amaç konkordato projesinin tasdik edilmesine yönelik işlemlerdir. Ancak ayrı ayrı düşünüldüğünde, iki aşamada da amaç ve yapılacak işlemler açısından farklı süreçler mevcuttur. Ayrıca geçici mühlet, kesin mühlette de bulunan, belirli bir süreli hukuki güvence mekanizması olarak kabul edilir. Bu durum, iflâs ertelemesinde bulunan ihtiyati tedbir kararına benzetilmektedir. 7101 sayılı Kanun'la değiştirilmeden önce 4949 sayılı Kanun döneminde, konkordato mühleti verilebilmesi prosedüründe, konkordato teklifinin kanunda aranan şartlara uygun olup olmadığının icra mahkemesince incelemesi, bilirkişi incelemesine gerek duyulması hâlinde bilirkişiye başvurulması, konkordato teklifinin yapıldığının ilan edilmesi ve alacaklıların mühlet verilmesine karşı itirazlarını ileri sürmesi gibi yoğun ve zaman alıcı işlemlere yer verilmekteydi (Duran, 2019: 116-117; Çınar, 2019: 11). Geçici mühlette, kesin mühletten sağlanabilmesi için gerekli adımlar atılmakta olup, konkordato kurumu bakımından da emredici özelliği bulunan bir aşamadır. Zira geçici mühlet talebi aşamasında mahkeme tarafından reddedilmesi durumunda konkordato talebi de reddedilmekte olup, geçici mühletten reddedilmesi durumunda, kesin mühlet talebinin kabul edilmesi mümkün değildir (Türkoğlu, 2019: 37; Pekcanitez ve Erdönmez, 2018: 22).

Geçici mühlettin süresi kanunen üç ay olup borçlunun veya geçici mühlette görev yapan komiserin başvurusuyla üç ayın içinde veya mühlet süresi bitmeden iki ay daha uzatılabilmekle birlikte, her halde geçici mühlet süreci 5 ayı geçmesi mümkün değildir (İİK, mad. 287/4). 7101 sayılı Kanun'da yapılan düzenlemelerden önce, sadece bir konkordato mühleti bulunmaktaydı. Ancak 7101 sayılı Kanun ile yapılan düzenlemelerle birlikte, borçlu tarafın konkordato başvurusuyla birlikte ilk olarak geçici mühlet, daha sonra ise kesin mühlet süresi verilmektedir. Ayrıca söz konusu bu düzenlemelerden önce, konkordato mühleti talebi ve bu talebin sonuçlanması

arasındaki süre çok uzundu. Bu durum, borçlunun malvarlığı üzerinde alacağı bulunan alacaklıların zarara uğramasına neden olabilecek şekilde hukuki faaliyetler yapmasını ve alacaklıların da takiplerini sürdürmek ve yeni bir takip yapmak şekliyle özellikle borçlu tarafın konkordato girişimini engelleyecek bir mekanizmaya ihtiyaç duyulmaktaydı (Tanrıver, 2015: 25; Şehin, 2020: 69).

2.2. Kesin Mühlet

2.2.1. Kesin Mühlet Kararı, Süresi ve İlanı

Kesin mühlet, konkordatonun mahkeme tarafından onaylanmasından önce ve geçici mühlet aşamasında mahkemece belirlenen kararlar birlikte hakkında konkordato süreci başlatılan borçlunun konkordato uygulamalarından yararlanmasını sağlayan özel bir süredir (İİK, mad. 289/I). Geçici mühlet verilmesi hakkındaki karar dosya üzerinden yapılmakta iken, kesin mühlet hakkında karar verilmesi için duruşma yapılması gerekmektedir. Mahkemece kesin mühlet kararı verilmeden önce borçluyu, alacaklıların duruşmaya çağırılmaları zorunlu olmasa da hakim, menfaatleri kesin mühlet kararıyla etkilenecek alacaklıları duruşmaya davet etmektedir. Ayrıca geçici komiserin duruşmadan önce raporunu sunması gerektiği belirtilse de duruşmada hazır bulunup bulunmaması hakim takdirine bırakılmıştır. Hakim gerekli görürse beyanını almak üzere geçici komiseri duruşmaya davet edebilir (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018: 45; Ercan, 2019: 908).

Borçlu tarafa kesin mühlet kararı veren mahkeme, aynı zamanda da geçici mühlet kararı veren mahkemedir. Kesin mühlet kararında mahkemenin kendiliğinden karar verip vermeyeceği kanunda kesin çizgilerle belirtilmiş olmamakla birlikte, borçlu tarafın talebine de gerek duyulmaksızın mahkeme tarafından kesin mühlet kararının verilmesi gerektiği savunulmaktadır (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018: 43-44). İİK mad. 289/1 hükmü gereğince, kesin mühletle ilgili karar, geçici mühlet sürecinde verilmelidir. Diğer bir ifadeyle, kesin mühletle ilgili karar geçici mühlet süreci tamamlanmadan alınmakta veya geçici mühlet sürecinin tamamlanmasından hemen sonra kesin mühlet aşaması başlamaktadır. Kesin mühlet kararının başlaması, geçici mühlet süresi 3 ay olması durumunda, 3 aylık sürenin bittiği tarihtir. Geçici mühlet süresinin uzatılması durumunda ise, sürenin bittiği son gününden sonraki gündür. İİK mad. 289'daki düzenlemeye göre, borçlu tarafın konkordato teklifinin başarılı olma olasılığı yüksek ise kesin mühletin kabul edilebileceği belirtilmektedir. Diğer bir ifadeyle, kesin mühlet kararının verilmesindeki en önemli konu, konkordatonun başarılı olacağının tahmin edilmesidir. İİK mad. 287'nin gerekçesinde konkordatonun başarıya ulaşmasının ön görülmesindeki kriter olarak, borçlunun mali ve finansal durumunun iyileşmesi veya konkordato için gerekli olan tasdik şartlarının meydana gelmesi olarak belirtilmiştir. Mahkeme bu konuda, geçici mühlete kıyasla konkordato ile ilgili daha fazla araştırma yapmaktadır. Borçlu tarafın kesin mühlet kararı için mahkemeyi, mali ve finansal durumunu düzeltereğini veya konkordatonun tasdik şartlarını sağlayacağını ikna etmesi gerekmektedir (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018: 121). Mahkemenin bu kararı verebilmesi için objektif kriterlerin dikkate alınması gerekli olup, kesin mühlet kararı verilmesinde görevlendirilen komiserin duruşmadan önce sunduğu olumlu raporun önemi büyüktür (Kale, 2018: 225). Bu aşamada borçlu taraf, konkordato projesini gerçekleştirebileceği kaynaklarını detaylı olarak açıklaması gerekmektedir. Söz konusu kaynakların (kredi imkanları, yeni ortaklıklar, mevcut sermayenin

artırılması, şirket varlıklarının satımı vs.) konkordato ön projesinde sunulmalıdır (Gökçen, 2019: 9).¹

Asliye Ticaret Mahkemesi duruşma gününü belirlemek için, konkordato masraflarının yatırılmış olup olmadığını ve geçici komiserin raporunu verip vermediğini dikkate almak suretiyle duruşma günü tayin eder. Mahkeme, kesin mühletle ilgili kararını vermeden önce, borçlu tarafı veya konkordato talebi olan alacaklı/ları duruşmaya davet etmektedir. Duruşma yapılmadan önce komiser daha önce hazırlamış olduğu raporunu mahkemeye sunmaktadır. Ayrıca mahkeme istediği takdirde komiser duruşmalara katılabilir. Mahkemece gerekli gördüğü durumda komiserle ilgili yeni görevlendirmeler yapılabilir ve 6 ay uzatılabilir. Duruşmada, alacaklılar tarafından herhangi bir konuda itiraz olursa, bunlar mahkeme tarafından değerlendirilir (İİK, mad. 289). Mahkeme tarafından konkordatonun başarılı olacağını ön görülmesi durumunda, borçlu tarafa bir yıl veya kabul edilebilir durumlar varsa kesin mühlet süresi altı aya kadar da uzatılabilir. Ancak kesin mühlet süresi toplamda on sekiz ayı geçemez. Geçici mühlet süresi bir yıllık kesin mühlete dahil edilmez. Ancak mahkeme tarafından, kesin mühlet kararı alındıktan sonra yeni bir görevlendirmeye ihtiyaç duyulmadığı durumda geçici komiserin görevini sürdürmesine karar verilerek, dosya geçici komiserlere verilir. Kesin mühlet için atanan komiserle ilişkin kanun yolu da kapalıdır. Fakat komiserin işlemlerine karşı şikayet var ise, Asliye Ticaret Mahkemesinde komiser hakkında kesin karar verilmektedir.² Yukarıda verilen açıklamalar kapsamında kesin mühlet verilmesinin şartları aşağıda sıralanmıştır (Gökçen, 2019: 10-11);

- Borçlu tarafın mali durumunun düzeleceğinin veya borçlunun konkordatonun tasdik edilebileceğini ispat etmesi (konkordatonun başarılı olabileceğinin düşünülmesi)
- Borçlu tarafın geçici mühlet sürecinde mahkeme tarafından görevlendirilen komiser/lerin talimatlarına uyması,
- Borçlu tarafın mali durumunun düzelmesi ve varlıklarının korunması için iflasın gerekmemesi,
- Borçlu tarafın mali durumunun beklenildiği gibi düzelmeye başlanması,
- Borçlu tarafın konkordato talebinden kendi isteğiyle vazgeçmemesi,
- Borçlu tarafın konkordato teklifinin, şirket alacaklılarını zarara uğratmak yapmış olmaması.

¹ 7155 sayılı Kanun'la 06.12.2018 tarihinde konkordato hukukunda yapılan değişikliklerle, konkordatoya başvuran borçlu tarafın mali durumunun tam olarak tespit etmek için konkordato ön projesinde bulunan teklifin başarıya ulaşacağıyla ilgili makul güvence veren denetim raporları ve gerekçeleri etkili olmaktadır. Daha önceki dönemlerde konkordato başvurularında gerekli olan finansal durum analiz raporları yerine, KGK tarafından yetkilendirilmiş olan bağımsız denetim şirketi tarafından söz konusu denetim raporu istenmektedir. Bu durumun nedeni, konkordato başvurusundaki aşırı artış ve bu artışın kötü niyetli olarak kullanılmasını engellemektir. Konkordato talebine eklenecek olan bu belge, 7155 sayılı değişikliklerle birlikte Sermaye Piyasası Kurulu yerine, KGK tarafından yetkilendirilmiş olan bağımsız denetim şirketinin, Türkiye Denetim Standartlarına uygun olarak yapacağı denetim raporları kapsamında hazırlanacaktır. Ayrıca 7155 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikle birlikte bağımsız denetim raporundan muaf olacak borçlulara Kanun'da yer verilmediği için, bütün borçlular konkordato taleplerine güvence veren denetim raporunu ekleyerek asliye ticaret mahkemesine sunmak zorundadırlar. Böylece borçlu ve alacaklıların menfaat dengesinin daha sağlıklı bir yapıya kavuşması sağlanmıştır (Kızıl, 2020: 132).

² 7101 sayılı Kanunla yapılan değişikliklerden önce, konkordatoya başvurulmama nedenlerinden birisi olarak, kesin mühletle ilgili sürenin kısa olmasıydı. Yapılan değişikliklerle "kesin mühletin bir yıl olarak verileceği, günlük arz eden özel durumlarda bu sürenin altı aya kadar uzatılabileceği" kabul edilmiştir. Bir yıllık kesin mühlet, geçici mühlet içinde verildiğinden, kararın verildiği tarihten başlayacaktır. Bir yıllık mühletin başlaması için, geçici mühletin bitmesine gerek olmayıp, geçici mühlet geçen süre bir yıllık sürenin hesaplanmasında dikkate alınmaz.

Geçici mühlet gibi, kesin mühlet kararının verilmesi de HMK mad. 382'e göre bir çekişmesiz hukuk işlemidir. Genel olarak çekişmesiz hukuk işlemlerinin yargı faaliyetleri basit usule göre uygulanır. Kesin mühlet ile ilgili karar verilirken, geçici mühlette olduğu gibi sadece şeklen inceleme yapılması mümkün değildir. İİK'nın 289. maddesinde borçlu tarafa kesin mühlet kararı verilmesi için, “*Konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olduğunun anlaşılması*” gereklidir. Bu konuda mahkemece esasa dayalı ayrıntılı bir araştırma yapılarak belirli bir karara varılacaktır. Kesin mühlet kararı verildikten sonra duruma göre bir veya birkaç konkordato komiseri belirlenir. Geçici komiserler, konkordato komiseri olarak mevcut görevini sürdürebilir veya yeni kişi/ler de görevlendirilebilir (İİK mad. 289, III). Mahkeme bu görevlendirmeyi yaparken komisere verilecek ücreti de belirlemektedir. Komiserin görevlendirmesinden hemen sonra dosya komisere verilmektedir. Yukarıda yapılan açıklamalar kapsamında kesin mühlet süreci aşağıda özetlenmiştir (İİK mad. 289);

- Geçici komiserin hazırlamış olduğu raporunu mahkemeye sunulması,
- Duruşmaya davet (başvuran taraf kimse borçlu veya alacaklı davet edilir gerekirse komiser de duruşmada hazır bulunur),
- Mahkeme tarafından raporun değerlendirilmesi (itirazlar bu aşamada değerlendirilir),
- Kesin mühlet kararı veya konkordato talebinin reddi (mahkeme talebi reddetmesi halinde beşinci ve altıncı aşamalara geçilmez),
- Komiserin görevlendirilmesi (geçici komiser ile devam da edilebilir veya değiştirilebilir),
- Alacaklılar kurulunun oluşması (tek sayıda ve en fazla yedi kişiden oluşur),

2.2.2. Konkordato Komiseri ve Görevleri

Geçici mühlet sürecinde olduğu gibi kesin mühlet sürecinde de konkordato komiserinin atanması zorunludur. Konkordato komiseri genel olarak, borçlunun ve alacaklının temsilci, konkordato tasdik makamının vekili, borçlunun kanuni mümessili, yönetime katılan özel kişi, devletin resmi bir organı ve kendine özgü bir kurum olduğu şeklinde özetlenebilir. Mahkemece kesin mühlet kararından sonra, bir veya üç adet komiser görevlendirilmektedir (İİK, mad. 289/III).³ Mahkemenin kesin mühlet kararı vermesiyle birlikte, mevcut geçici komiser görevine devam eder, ancak mahkeme gerekli gördüğü durumda yeni bir görevlendirme kararı verebilir. Komiserin

³ 7155 sayılı Kanun'la değişik İcra ve İflâs Kanunu'nun 290. maddesinin beşinci fıkrası hükmüne göre, “*Komiseler, bilirkişilik bölge kurulları tarafından oluşturulan komiser listesinden seçilir. Listeye kayıt için Adalet Bakanlığı tarafından izin verilen kurumlardan alınacak eğitimin tamamlanmış olması zorunludur. Yine 7155 sayılı Kanun'la değişik İcra ve İflâs Kanunu'nun 290. maddesinin altıncı fıkrası hükmüne göre, “Konkordato komiserinin nitelikleri, eğitimi, eğitim verecek kurumlar ve eğitimden muaf tutulacaklar ile komiserliğe ilişkin diğer hususlar Adalet Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir”. 7155 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikten sonra 2/6/2018 tarihli ve 30439 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan “Konkordato Komiserinin Niteliklerine ve Alacaklılar Kurulunun Zorunlu Olarak Oluşturulmasına Dair Yönetmelik” yürürlükten kaldırılarak “Konkordato Komiserliği ve Alacaklılar Kuruluna Dair Yönetmelik” 30.01.2019 ve 30671 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Eski Yönetmelik uyarınca komiserlerin bir listeden seçilmesi zorunluluğu bulunmazken, yeni Yönetmelik, 7155 sayılı Kanun'la İcra ve İflâs Kanunu'nda yapılan değişiklik uyarınca mahkemenin bağlı olduğu bölge kurulunda kayıtlı listeden seçim zorunluluğunu getirmektedir. Ayrıca komiserin niteliklerine komiserlik eğitimi tamamlamış olmak şartı getirilmiştir. Ayrıca, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, komiser olarak görevlendirilebilecek, yetkilendirilmiş bağımsız denetçileri liste halinde bilirkişilik bölge kurullarına bildirir. Listede görevlendirilecek komiser bulunmaması halinde liste dışından görevlendirme yapılır ve bu durum bölge kuruluna bildirilir. Bir kişi eş zamanlı olarak beşten fazla dosyada geçici komiser ve komiser olarak görev yapamaz. Komiserin sorumlulukları konusunda iflas idaresinin sorumluluğu hakkında 227' nci maddenin dördüncü ve beşinci fıkrası hükümleri uygulanır.”*

görevlendirilmesinden hemen sonra dosya komisere verilir (İİK, mad. 289/III). Üç komiser birlikte görevlendirildiği durumda mahkeme iş bölümü dağılımını sağlayabilir. İİK mad. 297'ye göre, borçlu taraf işletme faaliyetlerine mahkemenin görevlendirmiş olduğu komiserin gözetiminde devam etmektedir. Konkordato komiseri, denetim yetkisini borçluya talimatlar vermek suretiyle kullanır. Komiser, denetim yetkisini borçlu tarafın mevcut varlıkların korunması için gerekli önlemlere yönelik olarak fakat borçlunun hareket serbestisini sınırlamadan kullanır. Mahkeme tarafından, mühlet kararı alırken veya mühlet süresince, işletmenin belirli faaliyetlerini sadece komiserin onayı ile yapılması veya borçlu taraf yerine sadece komiser onayı ile yapılması kararı verebilir (İİK, mad. 297). Konkordato mühleti verilmesi, kural olarak borçlunun tasarruf yetkisini kaldırmamaktadır. Komiser borçlunun mal varlığı üzerinde tasarruf yetkisine sahip değildir. Tasarruf yetkisi borçlu tarafından kullanılmaya devam edilir. Ancak mahkeme, mühlet kararı alırken veya mühlet süresince borçlu tarafın belirli kararlarına sınırlama getirebilir. İİK mad. 297/II'e göre, sayılan yasak işlemler ve mahkemenin açıkça konkordato komiserinin iznine tabi tuttuğu işlemler dışındaki işlemler borçlu tarafından konkordato komiserinin nezaretinde gerçekleştirilir.

Konkordato komiseri, geçici mühlet aşamasından farklı olarak kesin mühlet kararı verilirken veya kesin mühlet içinde kurulacak olan alacaklılar kurulunun denetimi altındadır. Bu görevlerin başında, alacaklılar toplantısına hazırlık işlemleri ve toplantının düzenlenmesi gelir. Komiser geçici mühlete oranla kesin mühlet içerisinde daha aktif rol almaktadır. Geçici mühlette genel itibari ile borçlunun işlemlerine nezaret etme görevi bulunan komiser, kesin mühlette doğrudan konkordatonun tasdik edilmesine yönelik hazırlık işlemlerini yerine getirmektedir. Kesin mühlet kararı ile atanan komiser, kesin mühlet süresince önemli görevleri yerine getirmektedir. Kesin mühlet içerisinde komiserin ilk görevi, alacaklıları on beş gün içinde alacaklı oldukları miktarı bildirmeye davet etmektir. Borçlunun alacaklılar hakkında bir liste vermesi gerekmektedir. Bu nedenle komiser borçlu tarafı mevcut alacaklar hakkında bilgi vermek için davet eder. Komiser, konkordato projesini tamamladıktan sonra, alacaklıları, konkordato projesini görüşmek için toplantıya davet eder. Alacaklılarla toplantı yapıldıktan sonra komiser, konkordatonun kabulü ya da reddine yönelik görüşünü de olduğu raporunu mahkemeye tevdi edecektir. Komiser, konkordato projesinde beklenen iyileşmenin gerçekleşme ihtimalinin kalmaması ve borçlunun komiserin vermiş olduğu talimatlara aykırı davranması halinde kesin mühletin sonlandırılması ve borçlunun iflasına karar verilmesini mahkemeden talep edebilir. Komiser alacaklılarını ve borçlu tarafından iddia edilen alacaklıları hakkında açıklamaya davet eder. Konkordato kesin komiseri alacaklılar toplantısına başkanlık eder (Diğdem, vd., 2019: 52). Konkordato komiserinin önemli görevlerinden birisi de, borçlu tarafın varlıklarının defterini tutarak, değerlerini belirlemektir. Kanundaki bu düzenleme, konkordatonun tasdiki şartlarından biri olan, teklif edilen tutarın borçlunun varlıkları ile aynı oranda olması gerektiği şartının sağlanıp sağlanmayacağına tespiti bakımından önemlidir (Duran, 2019: 116-117). Konkordato komiserinin bir diğer görevi ise, alacaklılar kurulunu mevcut konkordatonun gidişatı hakkında belirli sürelerde ve düzenli olarak bilgilendirmektir. Alacaklılar kurulu oluşturulmamış olsa bile konkordato komiserinin talepte bulunan alacaklılara konkordatonun gidişatı ve borçlunun mevcut sahip olduğu varlık ve kaynakları hakkında bilgi verme görevi de bulunmaktadır. Diğer yandan, komiserin yaptığı işlemlere karşı şikayet yoluna başvurulabilir. Söz konusu şikâyetler asliye ticaret mahkemesi tarafından değerlendirilir ve karara bağlanır.

2.2.3. Alacaklılar Kurulunun Oluşturulması ve Görevleri

7101 sayılı kanunla adi konkordatoya ilişkin getirilen önemli yeniliklerden birisi de alacaklılar kuruludur. Alacaklılar kuruluna ilişkin hükümler İİK mad. 289/f. ve Adalet Bakanlığı tarafından 30.01.2019 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konulan “*Konkordato Komiserliği ve Alacaklılar Kuruluna Dair Yönetmelik*” 5. bölümde (mad. 21 ve 24) düzenlenmiştir. İİK’nın 301. maddesine göre, “*Konkordato projesinin hazırlanması, alacakların bildirilmesi ve tahkiki tamamlandıktan sonra komiser, 288. madde uyarınca yapacağı yeni bir ilanla alacaklıları, konkordato projesini müzakere etmek üzere toplanmaya davet eder. Toplantı günü ilândan en az on beş gün sonra olmak zorundadır. İlânda alacaklıların, toplantıdan önceki yedi gün içinde belgeleri inceleyebilecekleri de bildirilir. Ayrıca, ilânın birer sureti adresi belli olan alacaklılara posta ile gönderilir*”.⁴

Konkordato projesinin kabul edilmiş sayılması için projenin, kaydedilmiş olan alacakların yarısını veya dörtte birini ve alacakların üçte ikisini aşan bir çoğunluk tarafından imza edilmiş olmalıdır. Konkordato projesi için yapılacak olan oylamada yalnızca konkordatodan etkilenen alacaklılar oy kullanabilir. Ayrıca projeden etkilenen alacaklıların oy kullanabilmesi için; i) alacaklı olduklarını on beş gün içinde komisere bildirmiş (İİK, mad. 299/I), ii) alacaklı oldukları borçlu tarafından kabul veya reddedilmiş olmak koşulu, iii) asliye ticaret mahkemesi tarafından nisaba katılmalarına karar verilmiş veya borçlunun sunduğu listede (İİK, mad. 286/) yer almaları gerekmektedir. Ayrıca bir alacaklının birden fazla alacağı olsa da tek bir alacaklı olarak değerlendirilmektedir. Alacaklılar oylarını bizzat kullanmak zorunda değildirler, temsilci vasıtasıyla da kullanabilirler (Pekcanıtez ve Erdönmez, 2018: 110).

Alacaklılar kurulu, mahkeme tarafından verilen kesin mühlet kararıyla birlikte veya kesin mühlet sürecinde yedi kişiyi geçmemek, herhangi bir ücret olmaksızın ve tek sayıda olmak şartıyla oluşturulabilir. Alacaklılar kurulda bulunan kişilerin hangi şekilde temsil edileceği mahkeme tarafından belirlenir. Kurul oluşturulurken komiserin de görüşü alınır. Bu kapsamda alacaklılar kurulunun alacakları, hukuki olarak birbirinden farklı alacaklılar, muhtemel rehinli alacaklılar ve adil bir şekilde alacaklılar kurulu tarafından oluşturulur. Alacaklılar kurulu ayda en az bir kez toplanarak, toplantıya katılanların oy çokluğuyla gerekli kararları alırlar. Komiser, toplantıya katılanların imzaları ile birlikte oy çokluğu ile alınan kararları tutanak altına alır (İİK, mad. 289/2-4). Alacaklılar kurulu, komiserin yaptığı işlere nezaret eder, tavsiyelerde bulunur ve kanunda belirtilen durumlarda mahkemeye görüşlerini bildirirler. Ancak kurul, komiserin yaptığı işleri yeterli görmez veya hukuk dışı faaliyetlerin olduğunu düşünürse, gerekçeli raporla komiserin değiştirilmesini talep edebilir. Alacaklılar kurulunun konkordato komiserini görevden alma yetkisi bulunmamaktadır. Daha sonra mahkeme söz konusu rapor hakkında tarafları dinledikten sonra nihai bir kararını verir (İİK, mad. 290). Sonuç olarak, alacaklılar kurulu, komiserin faaliyetlerini

⁴ 7101 sayılı Kanunla adi konkordatoya ilişkin getirilen en önemli yenilik, kesin mühlete karar veren mahkemenin bu kararla birlikte veya kesin mühlet içinde uygun görülecek bir zamanda yedi alacaklıyı geçmemek kaydı ile “*alacaklılar kurulu*” oluşturulacak olmasıdır. Mahkeme bu kararı verirken, 286/I-c uyarınca konkordato talebiyle birlikte tevdi edilen alacaklılar listesinden hareket ederek, alacaklı sayısı, alacak miktarı, işletmenin büyüklüğü gibi kriterleri göz önüne alacaktır. Ayrıca İİK. mad. 289/IV, c:1’de “*alacaklılar kurulunun oluşturulmasının hakimî takdirine bağlı olduğu*” belirtilmişken, Konkordato Komiserliği ve Alacaklılar Kuruluna Dair Yönetmeliğin 22/2. maddesinde “*en az üç alacaklı sınıfı bulunması kaydıyla, alacaklı sayısının iki yüz elliye veya alacak miktarının yüz yirmi beş milyon Türk Lirasını aşması hâlinde, alacaklılar kurulunun oluşturulması zorunludur*” denilerek, alacaklılar kurulunun oluşturulmasının ne zaman zorunlu olduğuna işaret edilmiştir (Uyar, 2019: 52).

denetleyebilir ve komiserlere gerekli gördüğü konularda tavsiyeler verebilir. Ancak bu tavsiyelerin, komiseri bağlayıcı bir hükmü bulunmamaktadır.

Mahkeme tarafından kesin mühlet, komiserin gerekçeli raporu ve talebi üzerine özel durumlarda altı aya kadar uzatılabilir. Ayrıca borçlu taraf da mühletin uzatılması talebinde bulunabilir. Bu durumda mahkeme, komiserin de görüşünü alarak nihai bir karar verir. Her iki durumda da mühletin uzatılma talebi kesin mühlet süreci bitmeden yapılır ve karar verilirken alacaklılar kurulunun görüşü de alınır (İİK, mad. 289/5). Konkordato geçerli süre; uzatmalarla birlikte (azami (3+2) 5 ay geçici mühlet + azami (12+6) 18 ay kesin mühlet olmak üzere) 23 ay, fakat konkordatonun tasdikine ilişkin bir karar verilemeyecek ise mahkeme komiserinin düzenleyeceği bir rapor dâhilinde 6 ay daha uzatılarak toplam 29 ayı geçmemektedir. Burada önemli olan bir konu ise, 7101 sayılı Kanun'la yapılan değişikliklerden önce, konkordatonun eleştirilen yönlerinden birisi mühlete ilişkin sürelerin sınırlı olmasıydı.

Kesin mühlet başvurusunu uygun görmeyen ilk derece mahkemesi ya da bölge adliye mahkemesi, kesin mühlet başvurusunu reddederek, komiserin yazılı raporunu dikkate alarak belirli olan bazı şartlar gerçekleşmiş ise kesin mühleti kaldırır ve konkordato başvurusunun reddine ve bazı şartla gerçekleşmiş ise borçlu tarafın iflasına karar verebilir. Bu şartlar: i) borçlunun mevcut mal varlığının muhafazası için iflası gerekiyorsa, ii) konkordato sürecinin başarıya ulaşması mümkün görünmüyorsa, iii) borçlu tarafın İİK mad. 297'e aykırı faaliyetleri gerçekleştirmişse veya komiserin direktiflerine uymazsa, iv) borca batık olduğu belirlenen herhangi bir sermaye şirketi ya da kooperatifin konkordato talebinden kendiliğinden vazgeçmesi (İİK, mad. 292). Geçici mühlet sürecinde söz konusu şartların gerçekleşmesi durumunda kesin mühlet kararının verilmesi de mümkün değildir. Ancak konkordato talebi sonucunda amaçlanan mali durumun düzelmesi, kesin mühlet süreci bitmeden gerçekleşmesi durumunda, komiserin yazılı raporunu mahkemeye sunmasıyla mahkeme kesin mühleti kaldırabilir veya konkordato talebini reddedebilir (İİK, mad. 291). İflâsa tabi olmayan borçlular açısından ise söz konusu şartların kesin mühlet kararının verilmesinden sonra meydana gelmesi durumunda, komiserin yazılı raporuyla mahkeme kesin mühleti kaldırarak, konkordato talebinin reddine karar verir. Mahkeme, konuyla ilgili karar vermeden önce borçlu tarafı, alacaklılar kurulunu; diğer alacaklılar ise gerekli olduğu durumda duruşmaya davet eder (İİK, mad. 292). Kesin mühlete karar verilmesi, mühletin uzatılması ve kesin mühletin kaldırılarak konkordato talebinin reddedilmesi durumunda, İİK, 288. madde kapsamında ilan edilir ve ilgili yerlere bildirilir (İİK, mad. 289/VI).

Kesin mühlette, geçici mühlet sürecine benzer şekilde, kanun yolları sınırlıdır. İİK'nın 293/1. maddesinde yer alan "*Kesin mühlet talebinin kabulü ile mühletin kaldırılması talebinin reddine ilişkin kararlara karşı kanun yoluna başvurulamaz.*" hükmü kapsamında, mahkemenin almış olduğu kesin mühlet kararının iptal edilmesi için, alacaklıların ve alacaklılar kurulunun temyiz ve istinafa başvuru hakkı bulunmamaktadır. Ancak mahkeme tarafından kesin mühlet talebi reddedilmesi durumunda, sadece borçlu tarafın istinaf yoluna başvuru hakkı bulunmaktadır (Yavuz, 2019: 215). Mahkeme tarafından kesin mühlet talebinin incelenmesi sonucunda borçluya iflas kararı verilmeyip, sadece konkordato talebi reddedilir ise, borçlu veya konkordato isteyen alacaklılar söz konusu kararın tebliğ edilmesinden itibaren 10 gün içinde istinaf yolunu kullanabilir. Burada bölge adliye mahkemesinin vereceği karar kesin olup, hukuki olarak başka itiraz mekanizması bulunmamaktadır. Ancak bölge adliye mahkemesi, ilk derece mahkemenin kararını iptal edip,

mühlet kararı verildiği durumda dosya, gerekli işlemlerin yapılması talimatıyla ilk derece mahkemesine gönderilir (İİK, mad. 293/II).

2.2.4. Konkordatonun Tasdiki

Konkordato komiseri gerekçeli raporunu ve dosyayı sunmasından sonra, mahkeme konkordato ile ilgili kararını vermek üzere yargılamaya başlar (İİK, mad. 304). Mahkeme, konkordato komiserini dinledikten sonra, kesin mühlet sürecinde ve kısa bir sürede kararını vermek üzere duruşma gününü belirler. Duruşma gününün ilan edilmesi zorunlu olup, dosya üzerinden karar verilmesi mümkün değildir (İİK, mad. 288). Ayrıca itirazı olanlar duruşma yapılmadan 3 gün öncesinden, itirazlarının gerekçelerini yazılı bir şekilde bildirerek, duruşmalara katılabilirler. Bu süre içinde itiraz etmeyen alacaklıların karara karşı istinaf ve temyize başvurma hakkı bulunmamaktadır (İİK, mad. 308/a).⁵ Mahkemece konkordato için kesin mühlet süreci bitmeden karar verilemeyeceğinin belirlenmesi durumunda, komiserden alınacak bir gerekçeyle kesin mühlet kararı verilene kadar, mühlet hükümlerinin devam edilmesine karar verilebilir. Ancak bu süre altı ayı geçemez. Hakimin gerek görmesi halinde, dosyanın geldiği aşama dikkate alınmak suretiyle konkordato projesinin tasdiki hususunun değerlendirilmesi amacıyla ayrıca bilirkişi görevlendirebilir. Bu durumda konkordato komiseri dışında ayrıca bilirkişi raporu alınır. Eğer konkordato komiseri raporu ile bilirkişi raporu çelişiyorsa mahkeme tarafından söz konusu çelişkinin giderilmesi için dosya hem bilirkişiye ve hem de konkordato komiserine yeniden gönderilir (Özdemir, 2018: 6). Mahkeme, alacaklıların onayından sonra belirlenen konkordato projesinin tasdik şartlarının uygun olup olmadığını değerlendirir. Mahkeme, konkordato projesinin yetersiz olduğu veya düzeltilmesi gerektiği yönünde karar verebilir. Konkordato projesinin tasdiki İİK 302. maddede belirtilen beş şartın gerçekleşmesine bağlıdır. Bu şartlar sırasıyla aşağıdadır (İİK, mad. 302):

a) Adi konkordatoda teklif edilen tutarın, borçlunun iflâsı hâlinde alacaklıların eline geçebilecek muhtemel miktardan fazla olacağına anlaşılması; malvarlığının terki suretiyle konkordatoda paraya çevirme hâlinde elde edilen hasılat veya üçüncü kişi tarafından teklif edilen tutarın iflâs yoluyla tasfiye hâlinde elde edilebilecek bedelden fazla olacağına anlaşılması

b) Teklif edilen tutarın borçlunun kaynakları ile orantılı olması

c) Konkordato projesinin öngörülen çoğunlukla kabul edilmiş bulunması

d) İmtiyazlı alacaklıların alacaklarının tam olarak ödenmesinin ve mühlet içinde komiserin izniyle akdedilmiş borçların ifasının, alacaklı bundan açıkça vazgeçmedikçe yeterli teminata bağlanmış olması

⁵ 7101 sayılı Kanun ile değişik İcra ve İflâs Kanunu'nun 304. maddesinin birinci fıkrasında, konkordatonun tasdiki aşamasında duruşma yapılmasını ve tasdike itirazların duruşmadan en az üç gün önce ve yazılı olarak bildirilmiş olması gerekmektedir. Aksi takdirde duruşmada hazır bulunarak itirazlarını ileri sürmeleri mümkün olmayacaktır. Bu amaçla, alacaklıların ve borçlunun bilirkişi raporunu izleyerek, belirlenen duruşma gününden en az üç gün öncesinde konkordatonun tasdikine itiraz nedenlerini bildirmeleri İcra ve İflâs Kanunu'nun 304. maddesinin birinci fıkrasında belirtilmiştir. Bu üç günlük süre sınırlaması, konkordatonun hız ve disiplin içinde kısa sürede sonuçlanmasına ilişkindir. Mahkeme, konkordato koşulları kamu düzenine ilişkin nitelikte olduğundan, bunları re'sen incelemek ve değerlendirmek yetkisine sahiptir (Kuru, 2019: 3712).

e) Konkordatonun tasdikinin gerektirdiği yargılama giderleri ile konkordatonun tasdiki durumunda alacaklılara ödenmesi kararlaştırılan para üzerinden alınması gereken harcın, tasdik kararından önce, borçlu tarafından mahkeme veznesine depo edilmiş olması

Konkordatonun tasdiki ile ilgili kararda, alacaklı tarafların hangi şekilde mevcut alacaklarından vazgeçeceği ve borçlu tarafın da mevcut borçlarını hangi şekilde ve sürede ödeyeceği belirlenir. İlgili kararda, tasdik edilen konkordatonun hayata geçebilmesi için gerekli olan gözetimi, yönetimi ve tasfiye tedbirleri için kayyım görevlendirilir. Görevlendirilen kayyım, mahkemeye borçlu tarafın mali durumu ve projede belirlenen borçlarını ödeyip ödeyemeyeceğine ilişkin iki ayda bir defa olmak üzere rapor vermektedir. Bu raporun alacaklılar tarafından incelemesi mümkündür. Son olarak mahkeme tarafından alınan tasdik kararı ilan edilerek, ilgili yerlere gönderilir (İİK, 306. mad.). Ancak konkordato tasdiki onaylanmaz ise, mahkeme konkordato talebinin geri çevrilmesine karar verebilir. Bu karar da ilan edilerek, ilgili yerlere gönderilir (İİK, mad. 288). Borçlunun iflasa tabi olması veya iflasa neden olan şartların oluşması durumunda mahkeme, borçlunun iflâsına karar verebilir (İİK, mad. 308).

Mahkemenin konkordatonun tasdiki konusundaki kararı, borçlu taraf veya konkordato talep eden alacaklı/lar kararın kendilerine tebliğinden ve diğer alacaklılar da mahkeme kararından sonra 10 gün içinde istinafa başvurabilir. Bölge adliye mahkemesinin verdiği kararın temyiz süresi de 10 gündür. İstinaf veya temyiz incelemesi, HMK'nın ilgili hükümlerine göre yapılmaktadır (İİK, mad. 308/a). Ayrıca bütün alacaklı/lar, kötü niyetle zarar görmüş veya amacının dışında kullanılan konkordatonun feshi için tasdik kararını veren mahkemeden talep edebilir (İİK, mad. 308/f). Borçlunun iflasa tabi olması veya iflasa neden olan şartların oluşması durumunda mahkeme, almış olduğu fesih kararı ile borçlunun iflâsına re'sen karar verebilir. Konkordatonun tamamen feshi kararı kesinleştiğinde durum ilan edilerek, ilgili yerlere bildirilir. Sonuç olarak, konkordatonun bağlayıcılığı, tasdik kararıyla gerçekleşir. Bağlayıcı duruma gelen konkordato, konkordato talebi alınmadan önce veya konkordato komiserinin onayı olmaksızın mühlet sürecinde meydana gelen alacaklar için zorunludur (İİK, mad. 308/c).

2.2.5. Konkordatonun Feshi

Konkordatonun tasdik şartlarının gerçekleşmemesi durumunda, mahkeme tarafından konkordato talebi reddedilir. Söz konusu kararda, tasdik şartlarından hangilerinin gerçekleşmediği, gerekçeleriyle birlikte açıklanması gerekmektedir (İİK, mad. 308). Mahkeme, alacağın konkordato kapsamında ödenmediğini tespit ederse, konkordatonun sadece alacaklı bakımından feshine karar verebilir. Konkordato talebinin reddi veya iflas kararı verilmesi halinde mahkemece konulan ihtiyati tedbir kararı da kaldırılmaktadır. Konkordato talebinin reddi veya iflas kararı verilmesi halinde mahkemece verilen ihtiyati tedbir kararı kaldırılır. Bu durumda alacaklı taraf, mevcut alacağı için borçlu tarafa icra/iflas kovuşturması başlatabilir. Ayrıca alacaklı, faiz alacaklarını da geçmişe dönük olarak talep edebilir. Bu durumda her alacaklı, kötü niyetle zarar görmüş veya amacının dışında kullanılan konkordatonun feshini, tasdik kararını veren mahkemeden talep edebilir (İİK, mad.308/f).

Konkordatonun, usulden kaynaklanan hatalı olması veya borçlunun kötü niyetli düşüncesiyle onaylandığı belirlendiği durumda, herhangi bir alacaklının talebi ile konkordato tamamen fesh edilebilir. Alacaklılar kurulunda kullanılan oyun olumlu olup olmadığına ve daha önce itirazda

bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, konkordatonun tamamen feshi talebini, tüm alacaklılar talep edebilir. Feshi davası, konkordatoyu tasdik eden asliye ticaret mahkemesinde açılır. İlgili hükümde, fesh davasının hangi sürede açılacağı tam olarak belirtilmemiştir. Ancak burada alacaklı tarafın, borçlunun konkordatoya hangi şekilde zarar verdiği tam olarak açıklaması gereklidir. Mahkeme tarafından, konkordatonun feshine yönelik verilen karar, tüm alacaklılar için geçerlidir. Fesih kararıyla, konkordatonun tüm hukuki hüküm ve sonuçları ortadan kalkmış olur. Konkordatonun feshi kararı kesinleştiğinde, ticaret siciline ve Basın İlan Kurumunda ilan edilerek, ilgili yerlere bildirilir (Demir, 2019: 77; Yavuz, 2019: 219). Ayrıca borçlu tarafın, iflasa tabi olması ve iflasın şartlarının meydana gelmesi durumunda, mahkeme, borçlunun iflasına re'sen karar verebilir.

3. Kesin Mühletin Sonuçları

3.1. Kesin Mühletin Alacaklılar Açısından Sonuçları

İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında 7101 Sayılı Kanun'la, İcra ve İflas Kanunu'nun (İİK) 294. maddesi bütünüyle değiştirilmiş olup, “kesin mühletin alacaklılar bakımından sonuçları” başlığını almıştır. Söz konusu maddeyle düzenlenen kesin mühletin alacaklılar bakımından sonuçları, geçici mühlet açısından da geçerli olmuştur. Söz konusu değişiklik yapılmadan önce, mühletin alacaklı taraflar bakımından sonucu 289. maddede düzenlenmişti. 7101 sayılı kanunun 294. madde ile eski 289. madde arasında önemli farklar bulunmaktadır. 294. madde ile birlikte, alacaklıların haklarında bazı sınırlamalar yapılmış olup, bu sayede konkordato mühleti sürecinde borçlu tarafın konkordato projesini gerçekleştirebilmek için, faaliyetlerini daha rahat sürdürebilmesi veya alacaklıların muhtemel baskısı olmadan faaliyetlerini devam etmesini sağlamaktır (Sarısözen, 2019: 166). Kesin mühletin alacaklılar bakımından sonuçlarıyla ilgili İİK'nın 294. maddesine göre;

- a) *Mühlet içinde borçlu aleyhine 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre yapılan takipler de dahil olmak üzere hiçbir takip yapılamaz ve evvelce başlamış takipler durur, ihtiyatî tedbir ve ihtiyatî haciz kararları uygulanmaz, bir takip muamelesi ile kesilebilen zamanaşımı ve hak düşüren müddetler işlemez.*
- b) *206 ncı maddenin birinci sırasında yazılı imtiyazlı alacaklar için haciz yoluyla takip yapılabilir.*
- c) *Tasdik edilen konkordato projesi aksine hüküm içermediği takdirde kesin mühlet tarihinden itibaren rehinle temin edilmemiş her türlü alacağa faiz işlemesi durur.*
- d) *Takas bu Kanunun 200 ve 201 inci maddelerine tâbidir. Bu maddelerin uygulanmasında geçici mühletin ilânı tarihi esas alınır.*
- e) *Hacizli mallar hakkında niteliğine uygun düştüğü ölçüde 186 ncı madde hükmü uygulanır.*
- f) *Konkordato mühletinin verilmesinden önce, müstakbel bir alacağın devri sözleşmesi yapılmış ve devredilen alacak konkordato mühletinin verilmesinden sonra doğmuş ise, bu devir hükümsüzdür.*

g) *Konusu para olmayan alacaklar, alacaklı tarafından, ona eşit kıymette para alacağına çevrilerek komiserine bildirilir. Şu kadar ki borçlu, komiserin onayıyla taahhüdün aynen ifasını üstlenmekte serbesttir.*

Kesin mühletin alacaklılar açısından sonuçları aşağıda sırasıyla açıklanmıştır:

3.1.1. Kesin Mühletin Borçlu Aleyhine Başlatılmış/Başlatılacak Takiplerin Durması ve Takip Yasağı Üzerindeki Etkisi

Kesin mühletin alacaklılar açısından hukuki sonuçlarından biri olan takiplerin durması ve yeni takip yasağı hususu İİK'nın mad. 294/1'de düzenlenmiştir. Buna göre; *“Mühlet içinde borçlu aleyhine 21/7/1953 tarihli ve 683 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanuna göre yapılan takipler de dahil olmak üzere hiçbir takip yapılamaz ve evvelce başlamış takipler durur...”* Borçlu tarafa kesin mühlet kararı verilmesiyle, ihtiyati tedbir kararı ve haciz kararı uygulanamaz. Ayrıca belirli bir takiple durdurulabilen zaman aşımı ve hak düşüren süreler işlemez. Takip yasağı, Asliye Ticaret Mahkemesi tarafından geçici mühlet kararının verildiği tarihten itibaren başlamaktadır. Borçlu tarafın ilgili takip yasağını uygulatabilmesi için, konkordato mühletiyle ilgili mahkeme kararını icra dairesine sunması gerekmektedir. Ayrıca, mahkeme tarafından takiplerin durdurulduğuna dair karar almasına gerek bulunmamaktadır.

Takip yasağının olmasının nedeni, borçlu tarafın takip yasağının olduğu süre içinde konkordato görüşmelerine hazırlık yapmasına yardım etmek ve alacaklıların herhangi bir baskısı olmaksızın borçlunun mali ve finansal durumunu düzeltebilme imkanı vermektir. Zira, konkordato kapsamında borçlu taraf alacaklılarla anlaşarak mevcut borçlarını tasfiye etmeye çalışırken, muhtemel alacaklıların baskısı altında borçlarını tasfiye etmesi mümkün değildir. Bu sayede alacaklılar arasında avantajlı bir konumda olması da engellenmektedir. Söz konusu takip yasağının olmaması durumunda, konkordato sürecinde borçlu tarafa karşı alacaklılar tarafından başlatılan ve devam eden muhtemel bir takip, borçlunun malvarlığının önemli bir kısmı hacizle alınacak ve konkordato sonunda diğer alacaklıların borçludan alacakları önemli ölçüde azalacak ve böylece alacaklılar arasında eşitlik olmayacaktır (Türkoğlu, 2019: 115).

Takip yasağına uyulmayarak gerçekleştirilen takipler, mutlak butlanla batıl olduğundan, icra mahkemesinin şikayeti üzerine verebileceği kararlar, kurucu nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle icra dairesi tarafından takip talebinden sonra, borçluya yönelik ödeme emri gönderilemez ve satışa hazırlık işlemleri yapılamaz. Ancak takip talebi, icra takip işlemi olarak kabul edilmediğinden alacaklının takip talebini icra dairesine vermesinde bir sınırlama bulunmamaktadır. İİK'da yapılan değişiklikten önce *“ihtiyati haciz kararları uygulanamaz”* hükmü, yeni değişiklikle birlikte *“ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararları uygulanamaz”* olarak değiştirilmiştir. Buna göre, mühlet içinde ihtiyati haciz kararı alınabilir, ancak söz konusu ihtiyati haciz kararı uygulanamayacaktır (Kale, 2018: 216; Altay ve Eskioçak, 2018: 104). Burada zamanaşımı süresi ve hak düşürücü süreler işlememektedir.

Takip yasağının kapsamına diğer davalar dahil edilemez. Bu kapsamda mühlet süresince borçlu tarafa, iflas davası haricinde her çeşit dava açılabilir. Kısacası, mühlet süresince borçlu tarafa 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanunu kapsamında yapılabilecek takipler ve herhangi bir takip uygulanamaz. Bu durum, iflâs şeklinde yapılabilecek takiplerde de geçerlidir.

Ayrıca borçlu tarafa mühlet kararından önce karar alınan takiplerde ilgili fıkra kapsamında durmakta olup, alacaklılar tarafından takibin devam ettirilmesi mümkün değildir. Söz konusu hükümde belirtilen takip yasağı ve başlamış olan takiplerin durması için alınan kararın uygulanabilmesi için mühlet kararının ilanına da gerek yoktur. Bu konuda mahkemece alınan mühlet kararı ile başlamış olan takipler durur ve yeni takip yapılamaz (Kuru, 2013: 431). İİK mad. 308/c’de kapsamında kesinleşen konkordatonun, konkordato talebinden önce veya komiserin onayı olmaksızın mühlet içerisinde oluşan bütün alacaklar için zorunlu olmaktadır. Yukarıda verilen açıklamalar kapsamında, takip yasağı kapsamına giren alacaklar; konkordato mühleti verilmeden önce doğan alacaklar, konkordato mühleti içinde komiserin onayı olmaksızın doğan alacaklar ve kamu alacaklarıdır.

3.1.2. Kesin Mühletin Faizler Üzerindeki Etkisi

Konkordato mühletinin faizler üzerindeki etkisi İİK mad. 294/3’de hüküm altına alınmıştır. Buna göre, *“Tasdik edilen konkordato projesi aksine hüküm içermediği takdirde kesin mühlet tarihinden itibaren rehinle temin edilmemiş her türlü alacağa faiz işlemesi durur”*. Bu hüküm uyarınca, hakkında konkordato süreci başlatılan ve kesin mühlet kararı verilmiş olan borçlu tarafın mevcut borçlarına faiz yürütülmesi mühlet kararı verildikten sonra devam edemeyecektir. Ancak kesin mühletin kalkmasıyla birlikte adi alacaklar için geçmişe yönelik faizin işlemesi mümkündür. Bu kuralın istisnası, ilgili fıkroda belirtilmiştir. Buna göre, konkordato projesinde önceden aksi durumu belirlenmiş rehinle teminat altına alınmış ve alınmamış alacaklar açısından faiz yürütülmesi devam eder. Bu alacaklar açısından işleyecek faiz tutarı, rehin sözleşmesinde belirlenen faiz oranıdır (Altay ve Eskiocak, 2018: 107; Pekcanitez ve Erdönmez, 2018: 120). Bu durum, İİK’da yapılan değişiklikten önce ve sonra da aynı olup, herhangi bir değişiklik bulunmamaktadır.

3.1.3. Kesin Mühletin Hacizler Üzerindeki Etkisi

Konkordato mühletinin hacizler üzerindeki etkisi İİK mad. 294/5’de hüküm altına alınmıştır. Burada, hakkında konkordato süreci başlatılan ve kesin mühlet kararı verilmiş olan borçlu tarafa, mühletten önce meydana gelmiş olan hacizlerin konusu düzenlenmiştir. Bu hükme göre, *“Hacizli mallar hakkında niteliğine uygun düştüğü ölçüde 186. madde hükmü uygulanır”*. Bu kapsamda borçlu tarafa verilen konkordato mühleti kararı ile hacizli varlıkların muhafaza altına alındığı ve bunun kaldırılmayacağı belirtilmektedir. Ancak hacizler, konkordatonun tasdiki veya mühletten kaldırılması kararı verilerek iflasa hükmedilmesi kararının kesinleşmesiyle düşmektedir.

Kesin mühlet, ihtiyati tedbir ve haciz kararlarına olan muhtemel etkisi İİK mad. 294/ 1’de hüküm altına alınmıştır. Söz konusu hükme göre, ...*“ihtiyatî tedbir ve ihtiyati haciz kararları uygulanmaz”*... 7101 sayılı Kanun’da yapılan değişiklikten önce ilgili fıkroda *“ihtiyatî tedbir”* kavramı bulunmamaktaydı. Bu kapsamda hakkında mühlet kararı verilen borçlu tarafa ihtiyati haciz ve tedbir kararlarının yapılamayacağı düzenlenmiştir. Yeni düzenlemeyle getirilen bu kısıtlama, takip yasağının olduğu her türlü alacaklar için geçerlidir (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018: 94; Atalı, 2018: 98). Ayrıca İİK mad. 294/1’e göre, konkordato mühleti kararı verilmiş olan borçlu tarafa, ihtiyati haciz kararının alınması mümkün olup, ancak bu karar uygulanamaz. Alacaklıların ihtiyati haciz kararı almaları durumunda, icra takibi başlatabilir. Ancak takip kapsamında borçlu tarafa ödeme emri gönderemezler. Konkordato mühleti boyunca, herhangi bir takip ile durdurulan zamanaşımı ve hak düşürücü süreler devam etmemektedir. Burada, borçlu tarafa konkordato

mühletli verilmeden önce alınan ihtiyati haciz kararının, mühletin kaldırılmasından sonra uygulanması mümkündür (Altay ve Eskiocak, 2018: 106; Pekcanitez ve Erdönmez, 2018: 94; Kale, 2018: 217).

3.1.4. Kesin Mühletin Müstakbel Alacaklar Üzerindeki Etkisi

İİK mad 294/6'a göre; *“Konkordato mühletinin verilmesinden önce, müstakbel bir alacağın devri sözleşmesi yapılmış ve devredilen alacak konkordato mühletinin verilmesinden sonra doğmuş ise, bu devir hükümsüzdür”* düzenlemesi yer almaktadır. Diğer bir ifadeyle, konkordato sürecinde borçlu tarafın mühlet kararı verilmeden önceki alacağın devri sözleşmesinden kaynaklı devredilmiş olan alacağın, mühlet kararının verilmesinden sonra meydana gelmesi durumunda bu devrin geçersiz olduğu belirtilmektedir.

3.1.5. Kesin Mühletin Konusu Para Olmayan ve Yabancı Para Alacakları Üzerindeki Etkisi

İİK mad. 294/7'e göre; *“Konusu para olmayan alacaklar, alacaklı tarafından, ona eşit kıymette para alacağına çevrilerek komiserine bildirilir. Şu kadar ki borçlu, komiserin onayıyla taahhüdün aynen ifasını üstlenmekte serbesttir”* düzenlemesi yer almaktadır. Buna göre, hakkında konkordato süreci başlatılan borçlu tarafa kesin mühlet kararı verilmesinden sonra, para olmayan alacaklarının değeri kadar paraya çevrilerek konkordato komiserine bilgi verileceği belirtilmektedir. Ayrıca borçlu tarafın konkordato komiserinin onayından sonra, aynen ifayı kabullenme imkanı da bulunmaktadır. Söz konusu fıkra kapsamında, paraya çevrilen alacak, özelliği itibarıyla konkordato alacağı olup, konkordatonun gereği olarak alacaklısına ödenecektir (Kale, 2018: 226). Genellikle konkordato mühletinin verildiği tarih, paraya çevirme tarihi olarak dikkate alınmaktadır. Ayrıca paraya çevirme işlemini konkordato komiseri değil, alacaklı yapmalıdır. Alacaklı, çevirme işlemini yüksek bedel üzerinden yapması durumunda, borçlu itiraz edebilir. Alacak konusunda herhangi bir ihtilaf olmaması durumunda Asliye Ticaret Mahkemesince değerlendirilerek karara bağlanmaktadır.

3.1.6. Kesin Mühletin Takaslar Üzerindeki Etkisi

Borçlunun alacaklı olduğu borçlu, geçici mühlet kararının ilanından sonra borçludan alacaklı olursa ve borçlunun alacaklısı, geçici mühlet ilan edildikten sonra borçlu olursa takas mümkün değildir. Aynı şekilde; borçlunun alacaklısının alacağı emre muharrer bir senede dayanıyorsa da takas mümkün olamaz. Bu durumların dışında, borçlu takas yapabilir. Ancak takas edilen alacak, üçüncü kişi tarafından borçlunun durumu bilinerek oluşturulmuş ve diğer alacakların zararına ve üçüncü kişinin menfaatine ise bu işlemde zarar görebilecek herkes itiraz edebilecektir (Eroğlu, 2018: 69). Konkordato alacaklısı, konkordato borçlusuna borçlu ise alacağını, borcu ile takas ederek geriye kalan alacağını konkordato komiserine yazdırabilir. Eğer konkordato alacaklısı, alacağını konkordato komiserine bildirirken takas yapmamışsa, konkordato tasdik edildikten sonra da takas edebilir (Sarısozen, 2019: 174-175).

3.2. Kesin Mühletin Borçlu Açısından Sonuçları

7101 Sayılı İİK'nın 297. maddesinin 1. fıkrası tamamıyla değiştirilmiş olup, söz konusu maddenin başlığı; *“kesin mühletin borçlu bakımından sonuçları”* şeklinde belirlenmiştir. Bu maddede; *“Borçlu, komiserin nezareti altında işlerine devam edebilir. Şu kadar ki, mühlet kararı*

verirken veya mühlet içinde mahkeme, bazı işlemlerin geçerli olarak ancak komiserin izni ile yapılmasına veya borçlunun yerine komiserin işletmenin faaliyetini devam ettirmesine karar verebilir” ifade edilmektedir. Kanununun 297. maddesinin 2. fıkrasında ise; “*Borçlu, mahkemenin izni dışında mühlet kararından itibaren rehin tesis edemez, kefil olamaz, taşınmaz ve işletmenin devamlı tesisatını kısmen dahi olsa devredemez, tazyit edemez ve ivazsız tasarruflarda bulunamaz. Aksi hâlde yapılan işlemler hükümsüzdür. Mahkeme bu işlemler hakkında karar vermeden önce komiserin ve alacaklılar kurulunun görüşünü almak zorundadır*” (İİK, mad. 297/II). Borçlu hakkındaki yasaklar, borçluya ilişkin olarak mahkeme tarafından mühlet kararının verilmesi ile birlikte başlamaktadır. Diğer bir ifadeyle, mühlet kararı ile borçlu tarafın belirli faaliyetleri yasaklanmakla birlikte, söz konusu yasak mutlak değildir. Borçlu taraf, ilgili maddenin ikinci fıkrasında belirtilen faaliyetleri mahkeme tarafından verilen onayla yapabilir. Mahkeme, söz konusu onayı verirken konkordato komiseri ve alacaklılar kurulunun görüşünü de almaktadır. Ancak mahkeme komiserin ve alacaklılar kurulunun görüşünün aksine bir karar vermesi durumunda, mahkeme bu durumu kararının gerekçesinde açıklaması gerekmektedir. Burada önemli olan husus mahkemedeki işlemlerden önce izin alınması gerektiğidir.

Yukarıda açıklanan kanun maddesinin 1. ve 2. fıkraları genel olarak değerlendirildiğinde; konkordato mühleti sürecinde borçlunun, konkordato komiserinin gözetimi ve denetimi kapsamında faaliyetlerine devam edebileceği, bu durumda belirli faaliyetlerin konkordato komiserinin izni ve alacaklılar kurulunun görüşü ile yapılabileceği, farklı bir durumun kesin mühlet süresince mahkeme tarafından düzenlenebileceği, borçlu tarafın tasarruf yetkisi alınarak konkordato komiserinin borçlu işletmenin faaliyetlerini sürdüreceği ifade edilmektedir. Burada mahkeme konkordato komiserinin ve alacaklılar kurulunun görüşlerini alır, ancak son kararı mahkeme verir. Mahkemece kesin mühlet verilen borçlu, komiserin gözetiminde işlerine devam eder. Asliye Ticaret Mahkemesi tarafından belirlenen konkordato komiseri hiç beklemeden borçlunun mal varlığının değer tespitini yapar. Bu süreçte borçlu tarafın, konkordato komiserinin gözetimi ve denetimi altında faaliyetlerini sürdüreceği ifade edilmekle birlikte, bu durum komiserine verilen bir görevdir (Türkoğlu, 2019: 99). Diğer bir ifadeyle, borçlunun malvarlığı değerleri üzerindeki tasarruf yetkisini kaybetmediği, sadece sınırlandırıldığı söylenebilir. Borçlu taraf, konkordato mühleti boyunca işlemlerini yapabildiği ölçüde mali ve finansal durumunu iyileştirebilir ve projede belirtmiş olduğu ödemeyi zamanında yapabilir.

İİK’nın 297. maddesinin 3. fıkrasında; “*Borçlu bu hükme yahut komiserin ihtarlarına aykırı davranırsa mahkeme, borçlunun malları üzerindeki tasarruf yetkisini kaldırabilir veya 292 nci madde çerçevesinde karar verir*” belirtilmektedir. Borçlu tarafın, bu hükme aykırı davranması durumunda, Asliye Ticaret Mahkemesince borçlunun tasarruf yetkisinin alınacağı, borçlu tarafın iflâsa tabi olması durumunda, iflâsa karar verileceği ifade edilmektedir. Ayrıca borçlunun tasarruf ehliyeti, alacaklıları zarara uğratmaması amacıyla sınırlandırmıştır. İİK’deki bazı değişikliklerle, borçlu ve alacaklı tarafların menfaatleri ölçüsünde veya bu menfaatlerden daha fazla borçlu tarafın işletmesinin menfaatleri dikkate alındığından, söz konusu değişiklikten önce bulunan “*iyi niyetinden şüpheli haklı gösterir bir hareket*” durumu değişiklikten sonra yer verilmemiştir (Sarisözen, 2019: 188). Borçlunun tasarruf yetkisinin kaldırılmasını gerektiren durumlar şunlardır (Sarisözen, 2019: 189);

- Borçlunun Asliye Ticaret Mahkemesinin izni dışında yapmasına olanak olmayan tasarrufları yapması,
- Asliye Ticaret Mahkemesinin komiserin izni ile gerçekleştirebileceğini belirttiği işlemleri borçlunun, komiserin iznini almadan yapması,
- Borçlunun, konkordato komiseri tarafından yapılan uyarılara aykırı hareket etmesi,
- Borçlunun mal varlığının korunması için gerekli olması.

Uygulamada konkordato mühleti içinde borçlunun başarılı bir şekilde borç ödemedi aciz halinden kurtulması genellikle çok zordur. Bunun nedeni, konkordato mühleti içinde olan borçluya bankaların kredi kullandırmada isteksiz olmaları ve bazı belirsizlikler nedeniyle konkordato mühleti içinde olan bir işletmeye yatırım yapma konusunda yatırımcıların isteksiz olmasıdır (Sarısözen, 2019: 190).

3.3. Kesin Mühletin Sözleşmeler Açısından Sonuçları

Kesin mühletin sözleşmeler açısından sonuçları 7101 Sayılı İİK'nın 296. maddesinin 1. ve 2. fıkrasında düzenlenmiştir. İİK mad. 296'da iki ayrı husus düzenlenmektedir. İlk husus borçlunun tarafı olduğu sözleşmelerin konkordatoya başvuru sebebiyle sona erdirilemeyecek olması, ikinci husus ise sürekli borç ilişkisinin sona erdirilebilme koşullarıdır. Daha önce yapılmış sözleşmenin projeden etkilenip etkilenmediğine bakılmaksızın, konkordatoya başvurulması halinde bu sözleşmenin geçersiz olacağı veya haklı fesih sebebi olacağına ilişkin hükümler olması, borçlunun konkordato yoluna başvurusu durumunda uygulanmaz. Böylece projenin başarıya ulaşmasında borçlunun mağdur olmaması için imkân tanınmıştır. Borçlu, taraf olduğu konkordato projesinin başarısını engelleyecek sürekli borç ilişkilerini komiserinde uygun görüşü alınarak mahkemenin onayı ile sonlandırabilir. Sözleşmenin feshi ile ortaya çıkan tazminat, konkordato projesine dahil olacaktır (Işıқтаç, 2018: 24). Birinci fıkrada; *“sözleşmenin karşı tarafının konkordato projesinden etkilenip etkilenmediğine bakılmaksızın, borçlunun taraf olduğu ve işletmesinin faaliyetinin devamı için önem arz eden sözleşmelerde yer alıp da borçlunun konkordato talebinde bulunmasının sözleşmeye aykırılık teşkil edeceğine, haklı fesih sebebi sayılacağına yahut borcu muaccel hâle getireceğine ilişkin hükümler, borçlunun konkordato yoluna başvurusu durumunda uygulanmaz. Sözleşmede bu yönde bir hüküm bulunmasa dahi sözleşme, borçlunun konkordatoya başvurduğu gerekçesiyle sona erdirilemez”* hükmü yer almaktadır. Bu hüküm, sözleşmenin düzenlendiği üçüncü kişiler tarafından, borçlu taraf ve sözleşmede bulunan bazı hükümlerin kullanılmaması veya fıkrada belirtilen sözleşme hükümlerinin uygulanmamasına ilişkindir. Diğer bir ifadeyle, sözleşmelerde; borçlu tarafın konkordato talep ettiği ve imzaladığı sözleşmeye aykırı faaliyetlerde bulunması, karşı tarafa fesih hakkı vermesi ve söz konusu borçların vadesinde ödenmeyeceği gibi hükümlerin olamayacağı belirtilmektedir. İlgili hüküm ile, borçlu tarafla yapılmış sözleşmeleri bulunan alacaklıların, kabul edilme ihtimali bulunan konkordato talebini engellemelerinin önüne geçilmektedir (Türkoğlu, 2019: 144-145). Burada asıl amaç, alacaklıların daha baştan önlem alarak konkordato ihtimalini ortadan kaldırmalarının önüne geçmek ve borçlunun konkordatoya başvurusunun önündeki engelleri kaldırmaktır. Bu konuda bankalarla yapılan kredi sözleşmelerinde çok fazla bulunan, borçlunun konkordato talebinin olması halinde sözleşmeden

kaynaklanan borcun vadesi veya ödenmesi konusundaki hükümler borçlu tarafın lehine geçersiz olacaktır (Kale, 2018: 144).

İİK mad. 296/I'de düzenlenen sözleşme şartlarına geçersizlik yaptırımının uygulanması için, sözleşmenin karşı tarafının konkordato projesinden etkilenip etkilenmediğinin bir önemi bulunmamaktadır. Bu bağlamda hizmet sözleşmelerinde işverenin konkordato talep etmesinin haklı fesih sebebi sayılacağına ilişkin hüküm bulunsa dahi, işçi bu hükme dayanarak iş sözleşmesini feshedemez (Pekcanıtez ve Erdönmez, 2018: 105-106). Bu halde sözleşmede bir hüküm bulunup bulunmadığı önem arz etmemektedir. Zira sözleşmede hüküm olsun veya olmasın konkordato talep edilmesi gerekçesiyle sözleşme iptal edilemez.

Söz konusu maddenin 2. fıkrasında ise, *“borçlu, tarafı olduğu ve konkordatonun amacına ulaşmasını engelleyen sürekli borç ilişkilerini, komiserin uygun görüşü ve mahkemenin onayıyla herhangi bir zamanda sona erecek şekilde feshedebilir. Bu çerçevede ödenmesi gereken tazminat, konkordato projesine tabi olur. Hizmet sözleşmelerinin feshine ilişkin özel hükümler saklıdır”* hükmü yer almaktadır. İİK mad. 296/II'de, borçlu tarafın konkordatonun muhtemel amacına ulaşmasına zarar verebilecek sürekli borçlanmaları feshedebileceği kabul edilerek, söz konusu feshin şartlarını düzenlenmiştir. Borçlunun konkordatoya başvurmuş olmasının kural olarak tarafı olduğu sözleşmelere bir etkisi yoktur. Sözleşmelerin sona erdirilmesi maddi hukukun konusudur. İkinci fıkrada, hakkında konkordato kararı verilen borçluya çok önemli bir yetki verilmiş olup, borçlu tarafın belirli durumlarda bazı sözleşmelerin feshini talep etme hakkı bulunmaktadır. Diğer bir ifadeyle, hakkında konkordato kararı verilen ve daha sonra mühlet kararı verilen borçluya, konkordatonun amacına ulaşmasına zarar verebilecek devamlı olacak şekildeki borçlanma ilişkilerinin bitirilmesini talep etme hakkı verilmiştir. Borçlunun fesih hakkını kullanma yetkisi, konkordato komiserinin uygun görüşü ile mahkemenin onayı ile mümkündür. Söz konusu fıkra göre, borçlu tarafa verilen fesih hakkıyla ilgili kararı, konkordato komiserinin görüşü alınarak, nihai kararı mahkeme vermektedir. Ayrıca fesih kararı verildiği zaman, meydana gelecek tazminat tutarının konkordato projesine uygun olacağı ve hizmet sözleşmelerinin feshiyle ilgili özel hükümlerin de ortadan kalkmayacağı belirtilmektedir (Türkoğlu, 2019: 134). Bu durumun nedeni, borçluya ağır yük getirmekte olan ve mali durumunu iyileştirmesine engel olan sürekli borç ilişkilerinden borçluyu kurtarmak ve sözleşmedeki diğer tarafın zararını önlemek için söz konusu sözleşmeyi feshetme yetkisi tanımaktır. Ancak borçlunun sürdürmekte olduğu prosedürün, mal varlığının terki şekliyle oluştuğu ya da borçlu tarafın iflâs etmesinin muhtemel olduğu zaman borçlu bu yetkiyi kullanamaz.

Yukarda yapılan açıklamalar kapsamında, borçlunun fesih hakkını konkordatonun tasdik edilmesinden önce kullanması gerekmektedir. Fesih hakkının kullanımının konkordato mühleti ile sınırlandırılmaktadır. Aksi halde, fesih hakkının kullanılmasından doğan tazminatın ve alacaklıya konkordato projesine göre ödenecek payın belirlenmesinin mümkün değildir. Ayrıca sözleşmenin tarafları konkordato mühleti verilmesinden önce, edimlerini yerine getirmişlerse sözleşmenin sona erdirilmesi söz konusu olmaz. Konkordato mühleti verilen borçlunun edimini ifa etmesi ancak diğer tarafın edimini ifa etmemesi halinde ise konkordato mühleti verilen borçlu, diğer taraftan edimini yerine getirmesini talep edebilir. İİK mad. 296 esas itibarıyla iki tarafın da sözleşmeden doğan edimlerini yerine getirmemeleri durumunda önem kazanmaktadır (Altay ve Eskiocak, 2018: 314-315; Pekcanıtez ve Erdönmez, 2018: 107).

3.4. Kesin Mühletin Rehinli Alacaklar Açısından Sonuçları

Rehinli alacak, alacağın sahibine ödenmemesi durumunda rehin konusu varlığın satılması sonucu elde edilen bedelden öncelikli olarak alma hakkı verilen sınırlı olan aynı bir haktır. Rehin, taşınır ve taşınmaz olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Rehinli bir alacağın, konkordatonun hükümlerinden bağımsız olmasının nedeni, rehin hakkının aynı hak olması ve ilgili rehinin alacaklıya verilmiş olmasıdır. Burada söz konusu rehinin kullanma ve yararlanma hakkı veya tasarrufu konkordatoda borçlu tarafa aittir. Alacaklılar, rehinli alacaklarını tam olarak almaktadırlar. Rehinli alacaklılar, mevcut alacağının tamamı için konkordatoya müracaat ederek, borçlu taraftan konkordato hükümleri kapsamında alacağının tamamını borçlu taraftan teminat göstermesini talep eder. Kısacası alacaklı taraf, rehinli alacağın değeri üzerinden tamamını tahsil etmektedir (Öztek, vd., 2019: 428). Kesin mühletin rehinli alacaklar açısından sonuçları İİK'nın 295. maddesinde düzenlenmiştir. Söz konusu madde, konkordato süreci başlamış olan borçlunun, rehinli takiplerden de zarar görmemesi için düzenlenmiştir. Bu madde, *“Mühlet sırasında rehinle temin edilmiş alacaklar nedeniyle rehinin paraya çevrilmesi yoluyla takip başlatılabilir veya başlamış olan takiplere devam edilebilir ancak bu takip nedeniyle muhafaza tedbirleri alınamaz ve rehinli malın satışı gerçekleştirilemez”* hükmü yer almaktadır. İlgili hükümde, İİK mad. 294/f de yer alan, mühlet kararından sonra borçlu tarafa yapılacak muhtemel takipler için uygulanan takip yasağının, rehin yoluyla güvence altına alınmış olan alacaklar için mümkün olmadığı ifade edilmektedir. Burada, rehin konusu varlığa ilişkin takibin başlayabileceği ve mühletten önce başlamış olan takiplerin de devam edeceği anlaşılmaktadır. Ayrıca yeni başlamış olan ya da devam edecek takiplerin, borçlu tarafın mal varlığını koruyamayacağı ve rehinli alacaklının, borçlunun mal varlığının satılmasını talep edemeyeceği ifade edilmektedir (Türkoğlu, 2019: 133).

Mühletin rehinli alacaklar açısından sonuçlarıyla ilgili düzenleme, 7101 sayılı Kanun'dan önce İİK mad. 289'da düzenlenmiş olup, mühletin alacaklılar açısından sonuçları bölümünde yer almaktaydı. 7101 sayılı Kanun'la rehinli alacaklılarla ilgili düzenlemeler farklı bir maddede düzenlenmiştir. Diğer bir ifadeyle, mühletin rehinli alacaklılar açısından sonuçları önceki düzenlemede olduğu gibi devam etmektedir. Ancak burada; rehinli alacaklarla ilgili yeni takip yapılabileceği ve başlamış olan takiplerin devam edeceği, söz konusu takipler kapsamında koruma tedbiri alınamayacağı ve rehinli varlığın satılamayacağı, farklı bir madde de yeniden belirlenmiştir.

Rehinli alacak, konkordatoda belirtilmemiş veya yazılmamış ve alacak rehinle sağlanabiliyorsa herhangi bir sorun bulunmamaktadır. Ancak rehinli alacak söz konusu alacağı karşılamıyorsa, alacaklısı rehini paraya çevrilmesi şeklinde takip başlatılmalı ve söz konusu takipte alacak için bu durumu yazılı bir şekilde belirterek alacağın ödenmesini konkordato borçlusundan talep edebilir. Ayrıca alacaklı, rehin alacağı talebinden vazgeçerse, bu durumda söz konusu alacak, rehin alacağından çıkıp adi alacak olur. Bu kapsamda alacaklı, rehin talebinden vazgeçmesi durumunda belirlenen sürede konkordatoya başvurmalı ve kayıt yaptırmalıdır.

Diğer yandan, konkordato sürecinde rehinli alacaklılara faiz yürütülmeye devam etmektedir. Bu kapsamda, rehin konusu varlığın hem asıl alacağı hem de faizine yetmiyorsa, her iki bedelin tamamı alınmaktadır. Bu konuda konkordatoda faiz belirtilmemiş olsa dahi, rehinli varlığın satış tutarı oranında rehinli alacak için faiz ödenmektedir. Ayrıca, ipotekle sağlanmış faizler için alacaklı taraf, haciz ve iflas takibi de yapabilmektedir (Ulukapı, 2015: 21-23). Rehinli alacaklıları fazla olan borçlunun konkordato projesinin kabul edilme oranı düşük olabilir. Konkordato talebinde bulunan

borçlu ya tenzilat ya da vade talep edecektir. Bu durumda alacağını teminata bağlamış alacaklılar konkordato sürecinde gereken fedakarlığı göstermeyebilir. Bunun nedeni alacaklıların karşılığında borçludan zaten almış oldukları teminatla tahsil kabiliyetinin fazla olmasıdır. Böylece konkordato sürecinde rehinli alacaklılar diğer alacaklılara oranla daha avantajlı konumdadır. Ayrıca iflas ertelemesinin olduğu önceki düzenlemelerde, rehinli alacaklı tarafından yapılan takiple ilgili olarak, varlıkların satışının önlenmesi, borçlu tarafın faizleri karşılayacak miktarda belirli bir teminatıyla mümkün olmaktadır. 7101 sayılı Kanun'da yapılan yeni düzenlemede, konkordato sürecinde rehinli alacaklıların durumu iflas erteleme sürecinin olduğu döneme kıyasla daha az avantajlı duruma gelmiştir. Diğer bir ifadeyle, konkordato süreci başlamış olan borçluya mühlet kararı verildikten sonra, borçlu herhangi bir teminat göstermeksizin rehinli varlığın paraya çevrilmesi ile başlamış olan takipler durmaktadır (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018: 33; Sarısözen, 2019: 180).

SONUÇ

İflasın ertelenmesi kurumunun beklenen amaçları gerçekleştirmemesi, kötü niyetli borçluların alacaklılara karşı kullandığı bir koruma kalkanı olarak işlev görmesi ve alacaklılardan mal kaçırma amacı ile kullanılması, sürecin borçlu ile mahkeme arasında gerçekleşmesi ve dolayısıyla alacaklıların yargılamada söz sahibi olamaması, borçlu-alacaklı dengesinin sağlanamaması, konkordatonun sağladığı sürenin kısalığı gibi sebeplerden dolayı; 7101 sayılı kanunla iflasın ertelenmesi kurumu mevzuattan çıkartılarak yerine daha öncede benzer şekilde kanunda bulunan ancak neredeyse hiç kullanılmayan veya işlerliği olmayan konkordato kurumunda önemli değişiklikler yapılarak, daha işler hale getirilmiş ve uygulanmaya başlanmıştır. Konkordato, mali yönden kötü durumda olan dürüst borçlunun, söz konusu durumdan mevcut itibarını zedelemeyen kurtulmasını ve alacaklıların da dahil edildiği bir anlaşma türüdür. Alacaklıların da konkordato talep etme hakları haiz olup, eski düzenlemeden ayrılan yönüyle bu taleplerini Asliye Ticaret Mahkemelerine başvuruyula isteyebileceklerdir. Konkordato her ne kadar borçlarını ödeyemeyecek olan veya ödeyememe tehlikesi altında olan borçlulara tanınmış bir hak gibi görünse de aslında bu kurum hem alacaklıların hem de borçluların menfaatine sonuçlar meydana getirmektedir (Taş Korkmaz, 2018: 167; Gökçen, 2019: 6; Emir, 2019: 84).

Diğer yandan 7101 sayılı Kanunda yapılan en önemli değişikliklerden birisi, geçici ve kesin mühlet ayrımının getirilmesidir. Borçlu ve alacaklılar bakımından, geçici ve kesin mühlette hukuki yönden herhangi bir farklılık bulunmamaktadır. Bu kapsamda, kesin mühletin sonuçları, geçici mühletin sürdürülmesi veya farklı bir durumda kesin mühletin sonuna kadar geçerli olmaktadır. Konkordato borçlu, alacaklı ve herhangi bir nedenle konkordato ile bağlantısı olan diğer kişiler açısından sonuçlar meydana getirmektedir. Kanunumuzda konkordatonun sonuçlarını düzenleyen birden fazla madde bulunmaktadır. Konkordatonun sonuçları ile ilgili hükümler farklı maddelerle düzenlenmiş haldedir. Çalışmamızda ilgili maddelerden faydalanılmıştır. Bu çalışmada, söz konusu konkordato sonuçları ayrı ayrı başlıklar halinde farklı durum ve taraflar bakımından incelenmiştir. Çalışmanın amacı, konkordato kurumunda kesin mühletin alacaklı, borçlu ve sözleşmeler açısından sonuçlarını değerlendirmektir. Bu kapsamda konkordato tanımı, hukuki niteliği, konkordato aşamaları, süreci, geçici ve kesin mühlet hakkında bilgiler verilmiştir. Diğer yandan, konkordato kurumunda 7101 sayılı Kanun'unla getirmiş olan değişiklikler karşılaştırılmalı olarak incelenmiştir. Yapılan inceleme neticesinde kesin mühletin alacaklı, borçlu ve sözleşmeler açısından yapılan inceleme neticesinde aşağıdaki sonuçlara varılmıştır: kesin mühlet kararı ile birlikte;

- Konkordato işlemleri 7101 Sayılı Kanun’la gelen düzenleme öncesi icra mahkemeleri tarafından yürütülürken yeni düzenleme ile bu görev asliye ticaret mahkemelerine devredilmiştir.
- Geçici mühletin sonuçları, kesin mühletin sonuçlarını meydana getirmektedir. Diğer bir ifadeyle, kesin mühlet verilmesinin sonuçları, aynı zamanda geçici mühlet verilmesinin de sonuçlarını ortaya çıkarmaktadır.
- Konkordatoda borçlunun malvarlığı üzerinde tasarruf ehliyeti devam etmektedir. Konkordatonun borçluya karşı veya borçlunun açmış olduğu davalara etkisini düzenleyen bir hüküm kanunda düzenlenmemiştir.
- Borçlu aleyhine herhangi bir icra takibi yapılamaz ve daha önce başlatılan icra takipleri ise durmaktadır. Ancak icra takibinin durması, takibin iptali veya sona ermesi anlamına gelmemektedir. Çünkü konkordatonun başarılı olup olmayacağı veya tasdik edilip edilmeyeceği kesin mühletin sonunda mahkemenin konkordatonun tasdiki yönünde karar vermesine bağlıdır. Mahkemece, kesin mühletin sonunda konkordatonun tasdikine karar verilmezse, alacaklılar mevcut takiplerine devam edebilir. Mahkemece konkordato tasdik edilirse ise, duran takipler sona ermez, ancak alacaklıların yeni bir takip başlatması gerekmektedir.
- Borçlunun mal varlığına yönelik olmayan, diğer takipler devam edebilir.
- Borçlu aleyhine verilmiş olan ihtiyati haciz ve tedbir kararları uygulanamaz.
- Borçlu hakkındaki mevcut hacizler ve muhafaza tedbirleri devam eder, ancak satış talep edilemez. Ayrıca muhafaza tedbirlerinin talebi de mümkün olmamaktadır. Ancak kesin mühlet kararından önce paraya çevrilmiş olan hacizli varlıkların tutarları, söz konusu takip alacaklısına ödenir.
- Borçlu hakkında alınmış olan ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararları uygulanamaz. Diğer bir ifadeyle, konkordato mühleti verilmesiyle mevcut hacizler sona ermeyecek, mevcut hacizler konkordato mühleti içinde varlığını sürdürmektedir. Ayrıca herhangi bir takip işlemi ile durdurulan zaman aşımı ve hak düşürücü süreler devam etmeyecektir.
- Konkordatoda takas işleminin olabilmesi, konkordato talep eden borçlunun alacaklısı, geçici mühletin ilan tarihinden önce borçlu olmalı veya konkordato talep eden borçlunun borçlusu geçici mühletin ilan tarihinden önce alacaklı olmalıdır. Diğer bir ifadeyle, takasın uygulanabilmesi için konkordato borçlusunun alacaklısı geçici mühletten sonra alacaklı ve borçlu olmamalıdır. Konkordatoda alacaklının takas yapabilmesi için alacağının muaccel olması gerekmektedir. Bu konuda, konkordato komiserine önemli bir sorumluluk düşmektedir.
- Borçlunun konusu para olmayan borçlarını, alacaklısı tarafından söz konusu alacağın değeri ölçüsünde paraya çevrilerek konkordato komiserine bildirmelidir. Ayrıca komiserin onay vermesiyle ilgili alacak, borçlu tarafından alacaklıya ödenmektedir.
- Alacağımı rehinle güvence altına alınan alacaklılar, rehinin paraya çevrilmesi yoluyla takip başlatabilir veya başlatılmış olan takiplere devam edebilir. Ancak bu takip nedeniyle muhafaza tedbirleri alınamaz ve rehinli malın satışı gerçekleştirilemez.

- Kanunda konkordato kapsamındaki ödemelerin Türk Lirası cinsinden yapılacağı düzenlenmiştir. Ancak borçlunun yabancı para borcunu, alacaklısı tarafından söz konusu alacağı TL cinsinden konkordato komiserine bildirmesi gerekmektedir. Ancak alacaklının, yabancı para cinsinden alacağını, yabancı para cinsinden bildirip bildirmeyeceği ve hangi tarihteki döviz kurunu dikkate alacağı ile ilgili kanunda kesin bir hüküm bulunmamaktadır.
- Borçlu taraf herhangi bir konuda kefil olamaz ve rehin tesis edemez. Ayrıca işletmenin gayrimenkullerini başka kişi ve kuruluşlara devredemez.
- Borçlu tarafından konkordatonun başarıya ulaşmasını engelleyebilecek sürekli borç ilişkisi doğuran sözleşmeleri feshetme imkânı bulunmaktadır.
- Rehinle teminat altına alınmış tüm alacaklara işleyen faizler durdurulur.
- Borçlunun imzalamış olduğu sözleşmelerde bulunan ve borçlu tarafın konkordatoya başvurusu ile mühlet almasının sözleşmenin diğer tarafı açısından haklı fesih sebebi sayılacağı, sözleşmeye aykırılık meydana getireceğine veya borcu muaccel hâle getireceğine ilişkin şartlar geçersizdir ve uygulanamaz. Ayrıca sözleşmede bir hüküm bulunmasa dahi konkordato talep edilmesi gerekçe gösterilerek sözleşme sona erdirilemez.

KAYNAKÇA

- Altay, S. ve Eskiocak, A., (2018), Konkordato ve Yeniden Yapılanma Hukuku. 4. Baskı. İstanbul: Vedat Kitapçılık
- Aslanoğlu, S., Özalp, A.D. ve Özalp, A.R., (2017), “Bir Yeniden Yapılandırma Kurumu Olarak Konkordato Başvurusu, Geçici Mühlet ve Gereçekleri”, Ekonomi İşletme Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Dergisi, Sayı: 2, Cilt: 3, 63-78.
- Atalı, M., (2018), Konkordato Kesin Mühlet ve Sonuçları, içinde 7101 Sayılı Kanunla Konkordato ve Elektronik Tebligat Konularında Getirilen Yenilikler, Ed. Muhammet Özekes. Oniki Levha: İstanbul
- Bilen, C. İ. ve Güler, S., (2019), “Konkordato ve Alacakların Akıbeti”, Vergi Dünyası, 38 (449), 81-97.
- Çınar, S. S., (2019), Geçici Konkordato Mühleti ve Sonuçları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: T.C. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Demir, G., (2019), İflas Erteleme Kaldırılması ve Konkordato, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: T.C. Işık Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Diğdem, G. Ö. Ç., Alpaslan, H. İ., ve Güneş, M. A., (2019), “Konkordato Komiserinin Geçici ve Kesin Mühlet İçerisindeki Görevleri”, İstanbul Journal Of Social Sciences, 24, 47-54.
- Duran, R., (2019), Konkordato Mühleti Ve Alacaklılar Bakımından Sonuçları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: T.C. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Emir, Erdal, (2019), İflas Sebepleri Ve İflasın Erteleme Yeri Konkordato, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep: T.C. Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Ercan, İ., (2019), Uygulamacılar İçin İcra ve İflas Hukuku El Kitabı, 4. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Eroğlu, O., (2018), Uygulamada Konkordato, 1. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık

- Gökçen, O., (2019), Konkordatoda Rehinli ve Finansal Kiralamaya Konu Mal ve Alacakların Hukuki Durumu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: T.C. Altınbaş Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Işıқтаç, M. Ş., (2018), “Konkordato”, İstanbul Barosu Dergisi, 92(3), s.15-34.
- Kale, S., (2018), “7101 Sayılı İcra Ve İflas Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Çerçevesinde İflas Dışı Adi Konkordato”, İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 5(1), s. 213-269.
- Kızıllı, P. D., (2020), Adı Konkordato Başvurusu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Çankaya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı
- Kuru, B. ve Şanal GÖRGÜN, L. (2013), İcra ve İflas Hukuku Bilgisi, 2. Baskı, Ankara: Yetkin Yayınları
- Kuru, B., (2021), İstinaf Sistemine Göre Yazılmış İcra ve İflâs Hukuku, 5. Baskı, Ankara: Yetkin Yayınları
- Özbek, M., (2002), “Amerika Birleşik Devletleri İflas Hukuku Sisteminde Alacaklılara ve Borçlulara Ait Haklar”, Barolar Birliği Dergisi.
- Özdemir, M., (2018), “Konkordatonun Muhasebe İşlemlerine Etkisi”, Giresun Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 4(2), s. 1-12.
- Öztek S., Budak A.C., Yücel M. T., Kale S., Yeşilova B., (2019), Yeni Konkordato Hukuku, İstanbul: Adalet Yayıncılık.
- Pekcanitez, H. ve Erdönmez, G., (2018), “7101 Sayılı Kanunla Yürürlüğe Giren Konkordato Hükümlerinin Değerlendirilmesi”, Bankacılar Dergisi, s. 105.
- Sarısozen, S. M., (2019), İcra- İflas ve Konkordato Hukukundaki Yenilikler, 3.Baskı, Ankara: Yetkin Yayınevi.
- Tanrıver, S. (2015), “İflâs Dışı Adi Konkordatoya İlişkin Temel Problemler ve Çözüm Arayışları”, Mihbir 13. Antalya Toplantısı, 09-10 Ekim 2015 Antalya, s. 247-268
- Tanrıver, S., (1993), Konkordato Komiseri, Ankara: Yetkin Yayınevi
- Tanrıver, S., (2004), “4949 Sayılı İcra İflas Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un Adi Konkordato ile İlgili Hükümlerde Getirmiş Olduğu Değişikliklerin Tespiti ve Değerlendirilmesi”, TBB Dergisi, s. 51
- Taş Korkmaz, H., (2018), “7101 Sayılı Kanun İle İcra ve İflas Kanunu’nda Yapılan Değişikliklerin Zaman İtibariyle Uygulanması”, Bankacılar Dergisi, Sayı:105.
- Türkoğlu, T., (2019), Adi Konkordatoda Kesin Mühlet ve Hukuki Sonuçları, Konkordatoda Rehinli ve Finansal Kiralamaya Konu Mal ve Alacakların Hukuki Durumu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Bahçeşehir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Ulukapı, Ö.,(2015), İcra ve İflas Hukuku, Konya: Mimoza Yayınevi
- Uyar, T., (2019), Yeni Konkordato Hukukumuzun Temel İlkeleri, Ankara: Türkiye Barolar Birliği Yayınları
- Uyar, T.,(2018), “Yeni Konkordato Hukukumuzun Temel İlkeleri”, İstanbul Barosu Dergisi, 92(4), s. 34-36
- Yavuz, M., (2019), “Konkordato Hukukunda Alacaklıların İtiraz ve Dava Hakları”, Mali Çözüm, 29(152), s. 211-221.
- Yazıcı, R., (2019), “Türkiye’deki İşletme Faaliyetlerinde Riskleri Zamanında Öngörebilmek Ve Önlem Alabilmek İçin Getirilen Düzenlemelere Bakış ve Öneriler”, XI. International Balkan and Near Eastern Social Sciences Congress Series.

- T.C. Yasalar (15.03.2018). 7101 Sayılı İcra Ve İflas Kanunu Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun. Ankara: Resmi Gazete (30361 Sayılı).
- T.C. Yasalar (19.06.1932). 2004 Sayılı İcra Ve İflas Kanunu. Ankara: Resmi Gazete (2128 Sayılı).
- T.C. Yasalar (28.07.1953). 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun. Ankara: Resmi Gazete (8469 Sayılı).
- T.C. Yasalar (04.02.2011). 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu. Ankara: Resmi Gazete (27836 Sayılı).